

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Sisak

KLASA: 041-01/24-10/14
URBROJ: 613-05-24-28
Sisak, 25. studenoga 2024.

Izvješće o obavljenoj reviziji učinkovitosti

**Upravljanje županijskim i
lokalnim cestama
na području
Sisačko-moslavačke
županije**

SADRŽAJ

stranica

PREDMET, SUBJEKT I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
PRAVNI I PLANSKI OKVIR UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA	5
Financiranje županijskih i lokalnih cesta	7
Upravljanje županijskim i lokalnim cestama	8
Informiranje javnosti	12
UPRAVLJANJE ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA NA PODRUČJU SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE	13
Evidencije o županijskim i lokalnim cestama	13
Financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama	17
Planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta	24
Nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama i informiranje javnosti	36
OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA NA PODRUČJU SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE	41
OČITOVANJE ŽUPANIJSKE UPRAVE ZA CESTE SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE	44
Prilog 1 Pregled jediničnih cijena radova redovitog održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta ugovorenih za razdoblje 1. svibnja 2023. – 30. travnja 2024. (zadnje zaključen ugovor)	45

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI
UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA
NA PODRUČJU SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je revizija učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Sisačko-moslavačke županije.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 4. ožujka do 25. studenoga 2024.

PREDMET, SUBJEKT I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije učinkovitosti su aktivnosti u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama na području Sisačko-moslavačke županije u 2022. i 2023. Pod upravljanjem županijskim i lokalnim cestama u ovoj reviziji smatraju se poslovi evidentiranja, planiranja, građenja, rekonstrukcije i održavanja županijskih i lokalnih cesta i drugi poslovi upravljanja županijskim i lokalnim cestama, u skladu s propisima i unutarnjim aktima subjekta revizije, poslovi financiranja upravljanja županijskim i lokalnim cestama te poslovi nadzora pri upravljanju županijskim i lokalnim cestama.

Subjekt revizije je Županijska uprava za ceste Sisačko-moslavačke županije (dalje u tekstu: Uprava za ceste), kao ustanova za upravljanje županijskim i lokalnim cestama na području Sisačko-moslavačke županije (dalje u tekstu: Županija).

Osnovni cilj revizije je ocijeniti učinkovitost upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Županije.

Posebni ciljevi revizije su:

- ocijeniti cjelovitost podataka o županijskim i lokalnim cestama
- ocijeniti svrsishodnost financiranja upravljanja županijskim i lokalnim cestama
- ocijeniti učinkovitost planiranja, građenja, rekonstrukcije i održavanja županijskih i lokalnih cesta
- ocijeniti učinkovitost sustava nadzora te informiranja javnosti pri upravljanju županijskim i lokalnim cestama.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI), revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne revizijske dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje ciljeva revizije.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije analizirana je pravna regulativa i unutarnji akti subjekta revizije, objave u medijima te drugi dostupni podaci.

U provedbi postupaka revizije korištene su sljedeće metode:

- proučeni su i analizirani propisi i drugi dostupni materijali u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama
- analizirani su podaci iz planskih dokumenata Uprave za ceste i njihovo ostvarenje
- obavljen je uvid u službene baze podataka Uprave za ceste
- obavljani su razgovori s odgovornim osobama u Upravi za ceste i pribavljena obrazloženja o pojedinim aktivnostima u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama
- na temelju odabranog uzorka provjerena je dokumentacija Uprave za ceste u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa te poduzetih aktivnosti Uprave za ceste u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama.

Kriteriji su utvrđeni prema područjima revizije: evidencije o županijskim i lokalnim cestama, financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama, planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje te nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama i informiranje javnosti.

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje:

– Je li upravljanje županijskim i lokalnim cestama učinkovito?

Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća potpitanja:

- Jesu li ustrojene evidencije o županijskim i lokalnim cestama te sadrže li evidencije cjelovite podatke?
- Financira li se upravljanje županijskim i lokalnim cestama u skladu s propisima?
- Planira li se i provodi građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta na propisani način?
- Provodi li se nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama na propisani način te provodi li se informiranje javnosti o upravljanju županijskim i lokalnim cestama?

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti, prema područjima revizije

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
1.	Evidencije o županijskim i lokalnim cestama	<ul style="list-style-type: none"> ○ ustrojena je te se kontinuirano vodi, ažurira i održava baza podataka o županijskim i lokalnim cestama ○ podaci iz baze podataka o županijskim i lokalnim cestama prenose se Hrvatskim cestama d.o.o. ○ unos podataka o županijskim i lokalnim cestama u jedinstvenu bazu podataka o javnim cestama obavlja ovlašteni djelatnik čije je ovlaštenje određeno jedinstvenim identifikacijskim brojem i lozinkom za prijavljivanje u jedinstvenu bazu ○ županijske i lokalne ceste evidentiraju se u katastru i upisuju u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Republike Hrvatske uz upis Uprave za ceste kao osobe koja njima upravlja ○ vodi se analitička knjigovodstvena evidencija županijskih i lokalnih cesta ○ obavljen je godišnji popis imovine i obveza koncem 2023. kojim su obuhvaćene sve županijske i lokalne ceste te je njihovo knjigovodstveno stanje usklađeno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom ○ podaci o oznaci i nazivu županijskih i lokalnih cesta navedeni u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji usklađeni su s podacima iz Odluke o razvrstavanju javnih cesta

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
2.	Financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama	<ul style="list-style-type: none"> o doneseni su godišnji financijski planovi u skladu s propisima o proračunu o vodi se evidencija o ostvarenim prihodima za financiranje županijskih i lokalnih cesta po izvorima sredstava za financiranje o za financiranje županijskih i lokalnih cesta ostvaruju se sredstva iz propisanih izvora financiranja o vodi se evidencija o rashodima za upravljanje županijskim i lokalnim cestama po namjenama (građenje i rekonstrukcija, redovito i izvanredno održavanje cesta i druge namjene) o ostvareni prihodi koriste se namjenski za pokriće rashoda za upravljanje županijskim i lokalnim cestama
3.	Planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta	<ul style="list-style-type: none"> o doneseni su godišnji planovi građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta radi ostvarivanja programa građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta o planiranje održavanja županijskih i lokalnih cesta obavlja se na temelju kriterija i prioriteta utvrđenih programima građenja o izvođenje radova građenja i rekonstrukcije te održavanja županijskih i lokalnih cesta ustupano je pravnim ili fizičkim osobama registriranim, specijaliziranim i opremljenim za te poslove o obavljanje usluga stručnog nadzora radova na građenju i održavanju županijskih i lokalnih cesta ustupano je osobama ovlaštenim za njihovo obavljanje o doneseni su operativni programi održavanja županijskih i lokalnih cesta o operativnim programima održavanja županijskih i lokalnih cesta utvrđeni su vrijeme i raspored izvođenja pojedinih radova, njihov opseg, tehnološki postupak i rok izvršenja te drugi uvjeti bitni za njihovo izvođenje o radovi održavanja županijskih i lokalnih cesta utvrđeni godišnjim planom izvedeni su u skladu s operativnim programima održavanja i projektima izrađenim za provedbu održavanja o doneseni su izvedbeni programi zimske službe s propisanim elementima o obavlja se nadzor nad stanjem županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata putem redovitih i izvanrednih pregleda i putem ophodarske službe o osigurano je obavljanje redovitih sezonskih pregleda županijskih i lokalnih cesta dva puta godišnje, nakon zimskog razdoblja i u jesen, radi provjere stanja cesta i utvrđivanja stupnja odnosno veličine oštećenja o sastavljeni su izvještaji o redovitim sezonskim pregledima županijskih i lokalnih cesta s podacima o stanju pregledanog dijela ceste i prijedlogom radova koje je potrebno izvesti radi redovitog održavanja ceste o doneseni su godišnji planovi ophodnje za obavljanje ophodarske službe o organizirano je zaprimanje zapisa s podacima o izvršenom pregledu i obavljenim radovima ophodarske službe na županijskim i lokalnim cestama o osigurano je obavljanje izvanrednih pregleda županijskih i lokalnih cesta, u propisanim slučajevima, o čemu su sastavljena izvješća s prijedlogom potrebnih mjera o sastavljena su izvješća o obavljenim izvanrednim pregledima cesta, u propisanim slučajevima, te su dostavljena inspekciji cesta i nadležnom ministarstvu
4.	Nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama i informiranje javnosti	<ul style="list-style-type: none"> o godišnji izvještaji o radu Uprave za ceste doneseni su u skladu s Uputama za izradu godišnjeg izvještaja o radu za tijela javne uprave o godišnji izvještaji o radu dostavljeni su županijskoj skupštini o godišnji planovi građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta doneseni su uz suglasnost nadležnog ministarstva o Uprava za ceste je postupala po rješenjima inspekcije za ceste donesenima nakon obavljenih inspekcijskih nadzora nad županijskim i lokalnim cestama o osigurano je informiranje javnosti o upravljanju županijskim i lokalnim cestama putem mrežne stranice Uprave za ceste o mjeri se učinkovitost održavanja županijskih i lokalnih cesta kroz pokazatelje stanja cestovne mreže i operativne razine upravljanja, u cilju poboljšanja ukupne razine kvalitete održavanja postojeće mreže cesta i stvaranja preduvjeta za poboljšanje sigurnosti cestovnog prometa

Upravljanje županijskim i lokalnim cestama ocjenjuje se **učinkovitim**, ako su ustrojene evidencije o županijskim i lokalnim cestama s cjelovitim podacima, ako se financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama obavlja u skladu s propisima, ako se planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta provodi na propisani način, ako se nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama obavlja na propisani način te se informira javnost o upravljanju županijskim i lokalnim cestama.

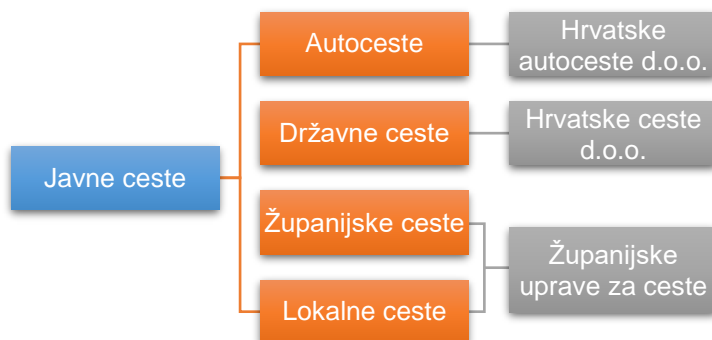
Upravljanje županijskim i lokalnim cestama ocjenjuje se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđene određene slabosti i propusti koji ne utječu bitno na učinke upravljanja.

Upravljanje županijskim i lokalnim cestama ocjenjuje se **djelomično učinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji utječu na učinkovito upravljanje te su potrebna značajna poboljšanja.

Upravljanje županijskim i lokalnim cestama ocjenjuje se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na učinkovito upravljanje te su potrebna značajnija poboljšanja kako bi se upravljanje županijskim i lokalnim cestama provodilo u skladu s načelima ekonomičnosti, djelotvornosti i svrsishodnosti.

PRAVNI I PLANSKI OKVIR UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA

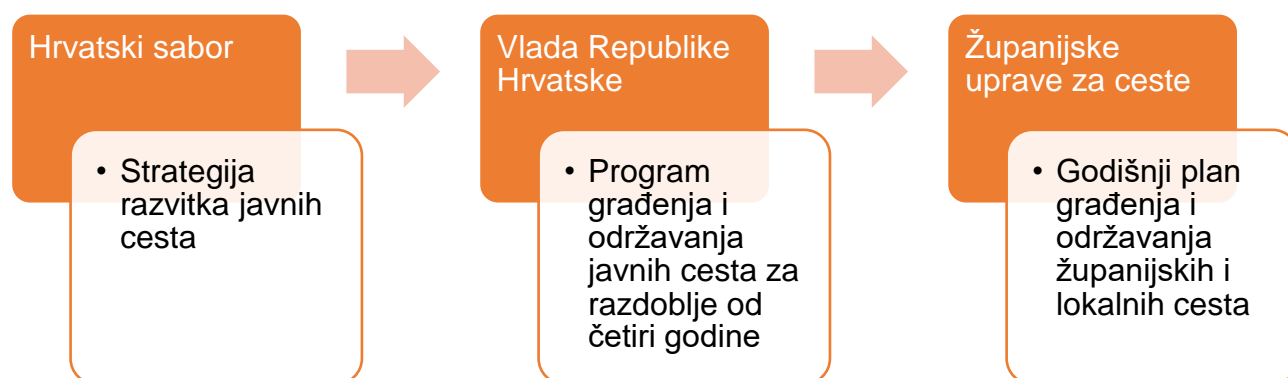
Prema odredbama Zakona o cestama (Narodne novine 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, 110/19, 144/21, 114/22, 114/22 – Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 4/23 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 133/23), javne ceste su ceste koje svatko može slobodno koristiti na način i pod uvjetima određenim Zakonom o cestama i drugim propisima, a razvrstavaju se u autoceste, državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste, ovisno o njihovom društvenom, prometnom i gospodarskom značenju. Na temelju Uredbe o mjerilima za razvrstavanje javnih cesta (Narodne novine 34/12), koju je donijela Vlada Republike Hrvatske, javne ceste se razvrstavaju odlukom o razvrstavanju javnih cesta koju donosi ministar pomorstva, prometa i infrastrukture. Tijekom 2023. donesena je Odluka o razvrstavanju javnih cesta (Narodne novine 59/23, 64/23, 71/23 i 97/23), prema kojoj je u javne ceste razvrstano 26 720,63 km cesta, od čega se 1 487,20 km odnosi na autoceste, 7 402,82 km na državne ceste, 9 378,23 km na županijske ceste, a 8 452,38 km na lokalne ceste. Autocestama i državnim cestama upravljaju trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske, a županijskim i lokalnim cestama županijske uprave za ceste.

Prema odredbama Zakona o cestama, javne ceste su javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske i ne mogu se otuđiti iz njezinog vlasništva. Upisuju se u zemljišne knjige na temelju pravomoćne uporabne dozvole kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo Republike Hrvatske, uz upis pravne osobe koja upravlja javnom cestom. Pravo služnosti, pravo građenja i koncesija na javnoj cesti te korištenje cestovnog zemljišta također se upisuju u zemljišne knjige, u skladu s propisima kojima se uređuju zemljišne knjige.

Hrvatske ceste d.o.o. vode jedinstvenu bazu podataka o javnim cestama za operativne potrebe osiguranja tehničko-tehnološkog jedinstva mreže javnih cesta. Hrvatske autoceste d.o.o., županijske uprave za ceste i koncesionari javnih cesta dužni su podatke iz svojih baza podataka o javnim cestama kojima upravljaju prenositi Hrvatskim cestama d.o.o. za potrebe vođenja jedinstvene baze podataka o javnim cestama.

Prema odredbama Zakona o cestama, Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske donosi strategiju kojom se utvrđuju ciljevi i plan razvitka javnih cesta u Republici Hrvatskoj. Program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od četiri godine donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (dalje u tekstu: Ministarstvo), sukladno strategiji. Program građenja i održavanja javnih cesta ostvaruje se godišnjim planom građenja i održavanja autocesta, godišnjim planom građenja i održavanja državnih cesta te godišnjim planom građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta. Godišnji plan građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta donose županijske uprave za ceste uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

U kolovozu 2017. donesena je Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2030., a u svibnju 2017. Program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od 2017. do 2020. (Narodne novine 47/17). Cilj provedbe navedenog Programa je poboljšanje ukupne razine kvalitete održavanja postojeće mreže cesta, stvaranje preduvjeta za poboljšanje sigurnosti cestovnog prometa, povećanje razine uslužnosti cestovne mreže i protočnosti prometa te razvoj i integracija inteligentnih prometnih sustava. Programom je predviđen nastavak suradnje Hrvatskih cesta d.o.o. i županijskih uprava za ceste u cilju implementacije standarda održavanja primjenjivih na čitavom području Republike Hrvatske. Program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje nakon 2020. nije donesen.

Financiranje županijskih i lokalnih cesta

Odredbom članka 86. Zakona o cestama propisani su izvori sredstava za financiranje javnih cesta. Županijske i lokalne ceste financiraju se iz godišnje naknade za uporabu javnih cesta, naknade za izvanredni prijevoz, naknade za prekomjernu uporabu javnih cesta, korisničke naknade, naknade za korištenje cestovnog zemljišta, naknade za obavljanje pratećih djelatnosti na javnoj cesti, naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti te iz državnog proračuna i ostalih izvora.

Određivanje visine godišnje naknade za uporabu javnih cesta, naknade za izvanredni prijevoz, naknade za prekomjernu uporabu javnih cesta, naknade za korištenje cestovnog zemljišta i naknade za obavljanje pratećih djelatnosti u nadležnosti je Ministarstva.

Za korištenje javnih cesta na temelju prava služnosti, prava građenja, prava puta ili nekog drugog sličnog prava za komunalne, vodne, energetske građevine, kao i građevine elektroničkih komunikacija i povezane opreme plaća se isključivo naknada za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti. Visinu naknade propisuje Vlada Republike Hrvatske Odlukom o visini naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti (Narodne novine 87/14). Za korištenje javnih cesta vozilima namijenjenima isključivo za prijevoz tereta, čija ukupna masa prelazi 3,5 tone, može se naplaćivati korisnička naknada, a njezino uvođenje, visinu i namjenu također odlukom propisuje Vlada Republike Hrvatske. Odluka o uvođenju, visini i namjeni korisničke naknade do vremena obavljanja revizije (ožujak 2024.) nije donesena.

Godišnja naknada za uporabu javnih cesta plaća se pri registraciji motornih i priklučnih vozila. Bez uplate godišnje naknade ne može se obaviti registracija vozila ili ovjeriti produženje valjanosti prometne dozvole. Prema odredbama Zakona o sigurnosti prometa na cestama (Narodne novine 67/08, 48/10 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 74/11, 80/13, 158/13 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 92/14, 64/15, 108/17, 70/19, 42/20, 85/22, 114/22 i 133/23), registraciju vozila i produženje valjanosti prometne dozvole obavljaju policijske uprave odnosno policijske postaje ili stanice za tehnički pregled vozila. Visina godišnje naknade koju plaćaju vlasnici vozila propisana je Pravilnikom o visini godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priklučnih vozila (Narodne novine 96/15 i 98/15). Prema navedenom Pravilniku, godišnja naknada se plaća u stanicama za tehnički pregled vozila ili se uplaćuje izravno na račun uprave za ceste odnosno u proračun Grada Zagreba. Način naplate, postupak uplate sredstava na račun uprava za ceste te raspored naplaćenih sredstava, propisani su Pravilnikom o naplati godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priklučnih vozila (Narodne novine 130/12).

Mjerila za izračun i uvjeti naplate naknade za izvanredni prijevoz propisani su odredbama Pravilnika o izvanrednom prijevozu (Narodne novine 92/18, 45/20 i 47/23), a visina i uvjeti naplate naknade za korištenje cestovnog zemljišta i naknade za obavljanje pratećih djelatnosti na javnoj cesti odredbama Pravilnika o korištenju cestovnog zemljišta i obavljanju pratećih djelatnosti na javnoj cesti (Narodne novine 78/14 i 43/20).

Prema odredbama članka 49. Zakona o cestama, pravne ili fizičke osobe u obavljanju čije gospodarske djelatnosti dolazi do prekomjerne uporabe javne ceste teškim ili srednje teškim vozilima, čija ukupna masa prelazi 7,5 tona, dužne su platiti naknadu za prekomjernu uporabu javne ceste. Gospodarske djelatnosti i mjerila za utvrđivanje prekomjerne uporabe javne ceste propisuje nadležni ministar, a rješenje o prekomjernoj uporabi javne ceste izdaje pravna osoba koja upravlja javnom cestom.

Provedbeni propis kojim bi se propisale gospodarske djelatnosti i mjerila za utvrđivanje prekomjerne uporabe javne ceste, kao i mjerila za izračun naknade za prekomjernu uporabu javne ceste do vremena obavljanja revizije (ožujak 2024.) nije donesen te županijske uprave za ceste nisu izdavale rješenja o prekomjernoj uporabi županijskih i lokalnih cesta i nisu naplaćivale navedenu naknadu.

Vrijednosno značajni prihodi županijskih uprava za ceste su potpore iz državnog proračuna koje im nadležni ministar raspoređuje svojim odlukama. Sredstva za 2022., u ukupnom iznosu od 13.272.280,84 eura, i 2023., u ukupnom iznosu od 14.035.396,00 eura, raspoređena su Odlukom o dodjeli sredstava županijskim upravama za ceste za potporu održavanju, rekonstrukciji i građenju županijskih i lokalnih cesta u 2022. godini, koja je donesena 1. prosinca 2022., i Odlukom o dodjeli sredstava županijskim upravama za ceste za potporu održavanju, rekonstrukciji i građenju županijskih i lokalnih cesta u 2023. godini, koja je donesena 21. studenoga 2023.

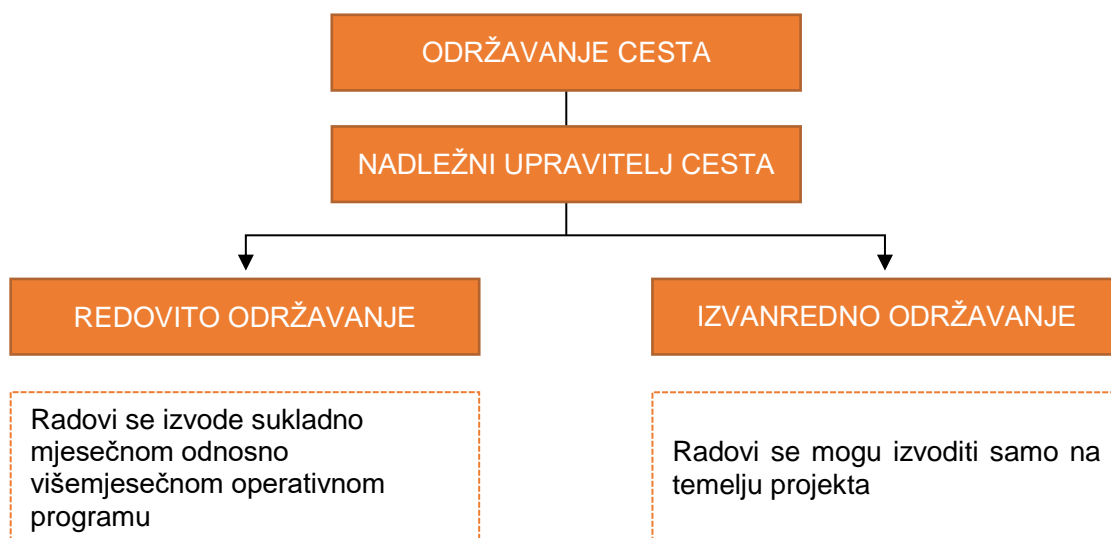
Upravljanje županijskim i lokalnim cestama

Županijske ceste su javne ceste koje povezuju sjedišta županija s gradskim i općinskim sjedištima, sjedišta gradova i općina međusobno te gradove ili gradske dijelove s državnim cestama, dok su lokalne ceste javne ceste koje povezuju sjedišta gradova i općina s naseljima s više od 50 stanovnika unutar gradova ili općina, gradske četvrti sa županijskim cestama te susjedne gradske četvrti međusobno. Županijske uprave za ceste su ustanove za upravljanje, građenje, rekonstrukciju i održavanje županijskih i lokalnih cesta. Osnivači županijskih uprava za ceste su županije, a početak rada propisan je odredbama Uredbe o početku rada županijskih uprava za ceste i društava kapitala iz Zakona o javnim cestama (Narodne novine 112/97), prema kojima su županijske uprave za ceste započele s radom 1. siječnja 1998.

Prema odredbama Zakona o cestama, županijske uprave za ceste obavljaju poslove građenja, rekonstrukcije i održavanja županijskih i lokalnih cesta (županijske uprave za ceste izravno ne izvode radove građenja, rekonstrukcije i održavanja cesta, nego ih ustupaju pravnoj ili fizičkoj osobi registriranoj, specijaliziranoj i opremljenoj za njihovo izvođenje), pripreme izrade stručnih podloga za četverogodišnje programe građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta, rješavanja imovinskopravnih odnosa potrebnih za građenje, rekonstrukciju i održavanje županijskih i lokalnih cesta, financiranja građenja, rekonstrukcije i održavanja županijskih i lokalnih cesta, praćenja prometnog opterećenja i prometnih tokova na županijskim i lokalnim cestama i druge poslove iz svog djelokruga.

Poslovi građenja i rekonstrukcije javnih cesta obuhvaćaju pripremu, izradu i ustupanje izrade potrebnih studija te njihovu stručnu ocjenu; pokretanje postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš, odnosno postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš; pokretanje postupka ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu; ustupanje usluga projektiranja s istražnim radovima; ustupanje usluga projektiranja opreme, pratećih objekata i prometne signalizacije; ishođenje lokacijskih, građevinskih i uporabnih dozvola, odnosno drugih akata na temelju kojih je dopušteno građenje i uporaba građevine po posebnom propisu; ustupanje radova izmještanja komunalne i druge infrastrukture; ustupanje geodetskih radova; ustupanje radova građenja i rekonstrukcije; ustupanje usluga stručnog nadzora građenja; organizaciju tehničkog pregleda i primopredaju javne ceste te dijelova javne ceste i objekata na korištenje i održavanje; investitorski nadzor nad provođenjem projekata i ustupanje revizije projekata u odnosu na osnovne uvjete kojima javna cesta mora udovoljiti u pogledu sigurnosti prometa.

Županijske uprave za ceste i drugi upravitelji javnih cesta obvezni su osigurati održavanje cesta tako da se prilikom održavanja omogući siguran promet na cestama, očuvaju temeljna svojstva i poboljšaju prometne, tehničke i sigurnosne značajke cesta, da se ceste zaštite od štetnog utjecaja cestovnog prometa te očuva njihov okoliš i uredan izgled. Poslovi održavanja županijskih i lokalnih cesta i drugih javnih cesta su planiranje održavanja i mjera zaštite javnih cesta i prometa na njima, redovito i izvanredno održavanje, ustupanje radova održavanja, stručni nadzor i kontrola kakvoće ugrađenih materijala i izvedenih radova održavanja, ustupanje usluga stručnog nadzora i kontrole kakvoće ugrađenih materijala i izvedenih radova održavanja, osiguranje uklanjanja oštećenih i napuštenih vozila i drugih stvari s javne ceste i ophodnja. Popis poslova redovitog i izvanrednog održavanja županijskih i lokalnih cesta i drugih javnih cesta, opseg pojedinih radova i rokovi izvođenja tih radova propisani su odredbama Pravilnika o održavanju cesta (Narodne novine 90/14 i 3/21).

Prema odredbama Pravilnika o održavanju cesta, upravitelj ceste operativnim programom održavanja cesta utvrđuje vrijeme i raspored izvođenja pojedinih radova, njihov opseg i tehnološki postupak, rok za izvršenje tih radova i druge uvjete bitne za njihovo izvođenje. Razine prednosti u održavanju cesta, određuju se na temelju njihovog značaja, namjene, prometne funkcije odnosno obujma te vrste i strukture prometa. Upravitelj cesta u obvezi je osigurati da se radovi održavanja cesta utvrđeni godišnjim planom izvode temeljem mjesečnog odnosno višemjesečnog operativnog programa koji uz njegovo prihvaćanje može izraditi izvođač radova na održavanju cesta.

Redovito održavanje cesta čini skup poslova odnosno radova i radnji te mjera koje se provode tijekom cijele godine sukladno mjesečnom odnosno višemjesečnom operativnom programu. Pod redovitim održavanjem cesta podrazumijevaju se poslovi nadzora i pregleda cesta i cestovnih objekata, redovitog održavanja prometnih površina, bankina, pokosa, sustava odvodnje, prometne signalizacije i opreme, vegetacije i cestovnih objekata, naprava i uređaja, osiguranja preglednosti i čišćenja ceste te interventni radovi i zimska služba.

Izvanredno održavanje obuhvaća zahtjevnije i opsežnije radove održavanja cesta u cilju dugotrajnijeg uređenja i poboljšanja pojedinih dijelova ceste bez izmjene njezinih tehničkih elemenata, osiguranja sigurnosti, stabilnosti i trajnosti ceste i cestovnih objekata i povećanja sigurnosti prometa. Radovi izvanrednog održavanja izvode se povremeno, njihov opseg vezan je uz stupanj dotrajlosti ili oštećenja ceste, a mogu se izvoditi samo na temelju projekta za provedbu izvanrednog održavanja. Izvanredno održavanje cesta obuhvaća obnavljanje i zamjenu kolničkog zastora, ojačanje kolnika i mjestimične popravke kolničke konstrukcije u svrhu obnove i povećanja nosivosti ceste i kvalitete vožnje, poboljšanje sustava odvodnje ceste, zamjenu i ugrađivanje nove i poboljšanje vertikalne prometne signalizacije i opreme ceste, saniranje odrona, zaštitu ceste od podlokavanja, pojedinačne korekcije geometrijskih elemenata ceste radi poboljšanja sigurnosti prometa, poboljšanje uvjeta prometa uređenjem stajališta, odmorišta, pješačkih staza, obnovu i postavu instalacija, opreme i uređaja ceste te druge propisane radove. Izvanredno održavanje cestovnih objekata obuhvaća zamjenu kolnika i hidroizolacije, popravak ili zamjenu rasponske konstrukcije, stupova, upornjaka, sustava za odvodnju, ležajeva i prijelaznih naprava, zaštitu stupova i upornjaka od podlokavanja, cjelovitu antikorozivnu zaštitu, sanaciju i zaštitu betonskih površina, sanaciju i obnovu zidova te druge propisane radove.

– Zimska služba

Prema odredbama Pravilnika o održavanju cesta, zimska služba je uobičajeni izraz za mjere i aktivnosti koje se provode u zimskom razdoblju, koje u pravilu traje od 15. studenoga tekuće do 15. travnja sljedeće godine, i kojima prethodi donošenje posebnog izvedbenog programa u cilju osiguravanja odvijanja cestovnog prometa uz najveću moguću sigurnost i prihvatljive troškove. Izvedbeni program zimske službe za županijske i lokalne ceste donose županijske uprave za ceste, na prijedlog pravne ili fizičke osobe kojoj je ustupljeno izvođenje radova redovitog održavanja cesta. Izvedbenim programom zimske službe utvrđuju se organizacijska shema ustroja, nadležnosti i odgovornosti izvođača zimske službe; raspored mjesta stalne pripravnosti; karta cestovne mreže s označenim razinama prednosti i polaznim i završnim točkama djelovanja zimske službe; raspored mehanizacije, opreme, materijala za posipanje cesta i radne snage potrebne za izvođenje planiranih radova; raspored dežurstva, obvezne prisutnosti, stupnjevi pripravnosti i raspored radnih skupina; nacrt posipanja protiv poledice i uklanjanja snijega; mjesta i način isključivanja pojedinih vrsta vozila u zimskim uvjetima te način prikupljanja podataka i shema obavješćavanja o stanju i prohodnosti cesta.

Pripremni radovi zimske službe izvode se prije početka zimskoga razdoblja u cilju omogućavanja njezinog učinkovitog djelovanja, a obuhvaćaju pripremu cesta i njihovog neposrednog okoliša (postavljanje dopunske prometne signalizacije na opasnim mjestima, snježnih kolaca i naprava, provođenje mjera za zaštitu od snježnih zapuha i slično), mehanizacije, prometne signalizacije, opreme i posipnog materijala te osposobljavanje i stručno usavršavanje radnika koji sudjeluju u obavljanju zimske službe. Održavanje prohodnosti pojedinih cesta u zimskom razdoblju određuje se prema razini prednosti koja je utvrđena godišnjim planom, ovisno o vrsti ceste, gustoći i strukturi prometa, zemljišno-klimatskim uvjetima i lokalnim potrebama. Razvrstavanje županijskih i lokalnih cesta prema razini prednosti određuju županijske uprave za ceste na način da osiguraju i usklade prohodnost cjelokupne mreže županijskih i lokalnih cesta. Osiguranje prohodnosti županijskih i lokalnih cesta podrazumijeva da visina snijega na kolniku ne prelazi 15 cm i da je promet omogućen vozilima sa zimskom opremom. Iznimno, zimska služba nije dužna osigurati prohodnost ceste u uvjetima vrlo intenzivnog snježenja uz olujni vjetar i velikih snježnih zapuha ili lavina, kao i kod iznenadno nastale poledice na većem području, npr. zbog ledene kiše, koju nije moguće otkloniti raspoloživim sredstvima.

– Nadzor nad stanjem županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata

Prema odredbama Pravilnika o održavanju cesta, nadzor nad stanjem županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata obavljaju županijske uprave za ceste, putem redovitih i izvanrednih pregleda cesta i cestovnih objekata, i izvođač radova redovitog održavanja cesta, putem ophodarske službe. Županijske uprave za ceste dužne su voditi evidenciju o obavljenim pregledima cesta i sve prikupljene podatke pohraniti na propisani način. O obavljenom pregledu ceste, službena osoba županijske uprave za ceste ili izvođača radova redovitog održavanja ceste, sastavlja zapisnik koji je sastavni dio evidencije o obavljenim pregledima. Zapisniku o obavljenom pregledu ceste, prilažu se i prikupljeni dokazi (slike, skice, izjave i slično). Prikupljeni podaci o stanju ceste čine temeljnu podlogu za planiranje potrebnih zahvata na održavanju cesta.

Redoviti pregledi županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata obavljaju se prema rasporedu utvrđenom na temelju mjesečnog odnosno višemjesečnog operativnog programa održavanja cesta, obvezan im je nazočiti predstavnik izvođača radova redovitog održavanja, a dijele se na sezonske preglede cesta te na godišnje i glavne preglede cestovnih objekata svijetlog raspona pet metara i više. Sezonski pregledi cesta obavljaju se dva puta godišnje, u pravilu nakon zimskog razdoblja (ožujak – svibanj) i u jesen (rujan – studeni), radi provjere stanja i utvrđivanja stupnja odnosno veličine oštećenja cesta. Čelični i drveni cestovni objekti pregledavaju se najmanje jednom godišnje, a ostali najmanje jednom svake dvije godine, pri čemu je potrebno pregledati sve dostupne dijelove objekta te, ovisno o nalazu ili zbog prethodnog zahtjeva inspekcije za ceste, obaviti i specijalistička mjerenja i ispitivanja. Glavni pregledi cestovnih objekata obavljaju se najmanje jednom u šest godina, pri čemu se pregledavaju svi dijelovi objekta i provode potrebna specijalistička mjerenja i ispitivanja. O redovitom pregledu cesta službena osoba sastavlja izvještaj koji mora sadržavati podatke o stanju pregledanog dijela ceste odnosno objekta i prijedlog o radovima koje je potrebno izvesti radi redovitog održavanja ceste.

Izvanredni pregledi županijskih i lokalnih cesta obavljaju se nakon nastanka događaja kao što su prirodne katastrofe, teže prometne nesreće, požari, eksplozije, klizanje terena i drugi izvanredni događaji koji imaju negativan utjecaj na ceste; pri određivanju sposobnosti ceste za preuzimanje prekomjernih ili izvanrednih opterećenja; prije isteka garancijskog roka nakon izgradnje ili rekonstrukcije te na zahtjev inspekcije za ceste. Županijske uprave za ceste određuju sadržaj i opseg izvanrednog pregleda ceste i imenuju Povjerenstvo za obavljanje pregleda. Povjerenstvo sastavlja izvješće o izvanrednom pregledu, s prijedlogom potrebnih mjera, koje je u roku od sedam dana dužno dostaviti inspekciji cesta i Ministarstvu.

Ophodarska služba je dužna nadzirati sva događanja koja utječu na županijsku ili lokalnu cestu i promet na njoj, vizualno pregledavati stanje svih njezinih sastavnih dijelova te obaviti manje radove održavanja i provoditi potrebne mjere i radnje za zaštitu ceste, koje je u mogućnosti obaviti s propisanom opremom i raspoloživim sredstvima. Dužna je najmanje jednom mjesečno pregledati cestovne objekte, prvenstveno elemente i one dijelove koji se odnose na stabilnost, funkcionalnost, trajnost i sigurnost odvijanja prometa. Podatke o izvršenom pregledu i obavljenim radovima, ophodarska služba obvezna je zapisati i na propisani način pohraniti te dostaviti županijskoj upravi za ceste. Poslovi ophodnje na cesti, uvjeti za uspostavu ophodnje, potrebno osoblje i oprema, provođenje mjera za zaštitu cesta i prometa te radovi, radnje i druge aktivnosti koje obavlja ophodar propisani su odredbama Pravilnika o ophodnji javnih cesta (Narodne novine 75/14 i 7/21). Prema odredbama navedenog Pravilnika, sve informacije o stanju i prohodnosti javne ceste kao i svi događaji uočeni na ophodarskoj dionici unose se u ophodarski dnevnik koji se vodi posebno za svaku ophodarsku dionicu.

Sastoji se od korica i niza pojedinačnih, uvezanih i numeriranih listova koji trebaju sadržavati naziv nadležnog upravitelja ceste, broj i opis ceste, nazive krajnjih točaka ophodarske dionice, ukupnu duljinu ophodarske dionice, ime i prezime ophodara, registarske oznake ophodarskog vozila, datum, sat početka i završetka ophodnje, opis utvrđenog stanja i prohodnosti ophodarske dionice, opis uočenih aktivnosti na ophodarskoj dionici, popis obavljenih radova redovitog održavanja, ime i prezime osobe i sat predaje obavijesti dežurnoj osobi u mjestu stalnog dežurstva te rubriku za upis ostalih zapažanja s prijedlogom mjera. U ophodarski dnevnik se unose i osnovni podaci o prometnim nesrećama koje su se dogodile u vrijeme ophodnje.

Prema odredbama Zakona o cestama, Ministarstvo obavlja inspekcijski nadzor nad javnim cestama putem inspekcije za ceste. Prilikom provedbe inspekcijskog nadzora inspektor za ceste nadzire radove redovitog i izvanrednog održavanja cesta, pregledava dokumentaciju za te radove i određuje mjere za otklanjanje nepravilnosti koje bi mogle prouzročiti pogoršanje stanja ceste ili ugroziti sigurnost prometa te provodi druge propisane mjere i radnje, o čemu donosi rješenje koje se dostavlja na provedbu upravitelju javne ceste.

Informiranje javnosti

U skladu s odredbama Zakona o ustanovama (Narodne novine 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19 i 151/22), županijske uprave za ceste, kao ustanove osnovane za trajno obavljanje djelatnosti od javnog interesa sukladno istom Zakonu, dužne su pravodobno i istinito informirati javnost o obavljanju djelatnosti za koju su osnovane. Jedan od načina informiranja su objave putem mrežnih stranica, na način i pod uvjetima propisanim Zakonom o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22). Prema odredbama navedenog Zakona, tijela javne vlasti obvezna su na mrežnim stranicama na lako pretraživ način objavljivati zakone i ostale propise koji se odnose na njihovo područje rada, opće akte i odluke koje donose, godišnje planove, programe, strategije, upute, izvješća o radu, financijska izvješća i druge odgovarajuće dokumente koji se odnose na područje rada tijela javne vlasti, informacije o javnim uslugama koje tijelo javne vlasti pruža, podatke o izvoru financiranja, proračun, financijski plan ili drugi odgovarajući dokument kojim se utvrđuju prihodi i rashodi tijela javne vlasti te podatke i izvješća o izvršenju proračuna, financijskog plana ili drugog odgovarajućeg dokumenta, informacije o dodijeljenim bespovratnim sredstvima, sponzorstvima, donacijama ili drugim pomoćima, uključujući popis korisnika i visinu iznosa, informacije o postupcima javne nabave, dokumentaciju potrebnu za nadmetanje, informacije o izvršavanju ugovora i druge informacije za koje postoji obveza objavljivanja sukladno zakonu kojim se uređuje javna nabava, obavijesti o raspisanim natječajima, dokumentaciju potrebnu za sudjelovanje u natječajnom postupku te obavijest o ishodu natječajnog postupka, informacije o unutarnjem ustrojstvu tijela javne vlasti, s imenima čelnika tijela i voditelja ustrojstvenih jedinica i njihovim podacima za kontakt, zaključke sa službenih sjednica tijela javne vlasti i službene dokumente usvojene na tim sjednicama te informacije o radu formalnih radnih tijela iz njihove nadležnosti na kojima se odlučuje o pravima i interesima korisnika, obavijest o načinu i uvjetima ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija na vidljivo mjestu, s podacima za kontakt službenika za informiranje, potrebnim obrascima ili poveznica na obrasce te visinom naknade za pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija, odgovore na najčešće postavljena pitanja, o načinu podnošenja upita građana i medija, kao i ostale informacije (vijesti, priopćenja za javnost, podaci o aktivnostima), u svrhu informiranja javnosti o svom radu i izvršavanju obveza i ostvarivanju prava građana. Županijske uprave za ceste su navedene u popisu tijela javne vlasti objavljenom na mrežnim stranicama Vlade Republike Hrvatske te su obvezne objavljivati propisane dokumente i informacije na svojim mrežnim stranicama.

UPRAVLJANJE ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA NA PODRUČJU SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Uprava za ceste osnovana je odlukom Županijske skupštine iz listopada 1997. Obavlja djelatnost upravljanja, građenja, rekonstruiranja i održavanja županijskih i lokalnih cesta na području Sisačko-moslavačke županije. Uprava za ceste ima Upravno vijeće, ravnatelja i Stručno vijeće. Upravom za ceste upravlja Upravno vijeće od pet članova. Predsjednik i tri člana Upravnog vijeća su predstavnici osnivača, a jedan član je predstavnik radnika Uprave za ceste. Ravnatelj organizira i vodi poslovanje Uprave za ceste, a imenuje ga i razrješava Upravno vijeće. Stručno vijeće raspravlja i odlučuje o stručnom radu ustanove, održavanju, zaštiti i građenju županijskih i lokalnih cesta, daje savjete i prijedloge stručnih rješenja u vezi s organizacijom rada i razvitkom djelatnosti, poboljšanjem standarda i uvjeta rada zaposlenika, sredstava i kadrovskih potencijala uz poštivanje svih obaveza uprave prema osnivaču i nadležnim ministarstvima. Stručno vijeće čine ravnatelj, voditelji organizacijskih jedinica i administrativna tajnica. Organizacijske jedinice Uprave za ceste su: Ured ravnatelja, Organizacijska jedinica za građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta, Organizacijska jedinica za održavanje i zaštitu županijskih i lokalnih cesta te Organizacijska jedinica za prateće poslove. Uprava za ceste je koncem 2023. imala 15 zaposlenika.

Prema Odluci o razvrstavanju javnih cesta, na području Županije razvrstano je 68 županijskih cesta ukupne duljine 653,473 km i 138 lokalnih cesta ukupne duljine 577,697 km. Jedanaest županijskih i četiri lokalne ceste su međuzupanijske ceste te su razvrstane i na području susjednih županija. Uprava za ceste upravlja županijskim i lokalnim cestama razvrstanim na području Županije i dijelovima međuzupanijskih cesta do granice Županije.

Evidencije o županijskim i lokalnim cestama

Uprava za ceste ima ustrojen Informacijski sustav održavanja cesta koji, između ostalog, sadrži Bazu cestovnih podataka koja za ceste sadrži podatke o oznaci ceste, duljini, početku, završetku te oznaci dionice ceste, širini minimalnog svjetlosnog profila ceste, objektima, potpornim konstrukcijama, prometnim trakovima (broj, vrsta, širina), bankinama, odvodnji, biciklističkim stazama, autobusnim stajalištima i okretištima, željezničko-cestovnim prijelazima, prometnim znakovima, signalizaciji (turistička i druga), opremi ceste i drugo. Za objekte na županijskim i lokalnim cestama sadrži podatke o evidencijskoj oznaci objekata, nazivu objekata i ceste na kojoj se nalaze, oznaci ceste i dionice, položaju početka objekta na dionici, duljini, tipu objekata i nosive konstrukcije te materijalu nosive konstrukcije. Održavanje navedenog Informacijskog sustava obavlja pravna osoba na temelju zaključenih godišnjih Ugovora za održavanje programskog paketa Informacijskog sustava održavanja cesta. Godišnja naknada za navedene usluge u 2021., 2022. i 2023. ugovorena je u iznosu od 2.687,64 eura¹, a obračunavana je u jednakim mjesečnim iznosima.

¹ Svi iznosi u izvješću iskazani su u eurima, neovisno o valuti u kojoj su iskazni u dokumentima Uprave za ceste.

Prema odredbama članka 32. Zakona o cestama, upravitelji javnih cesta dužni su podatke iz svojih baza podataka o javnim cestama prenositi Hrvatskim cestama d.o.o., koje vode jedinstvenu bazu podataka o javnim cestama. Sadržaj, ustroj, vođenje, održavanje i korištenje baze podataka o javnim cestama i objektima na njima te načini jedinstvenog označavanja i prikupljanja podataka o javnim cestama propisan je odredbama Pravilnika o sadržaju, ustroju i načinu vođenja baze podataka o javnim cestama i objektima na njima (Narodne novine 56/15). Prema navedenom Pravilniku baza podataka o javnim cestama je skup međusobno povezanih podataka, koji interakcijom omogućavaju pregled stanja javnih cesta i objekata na njima, sastavnih elemenata i prometa koji se po njima odvija, a koji se na odgovarajući način i pod određenim uvjetima koriste za potrebe upravljanja, građenja, održavanja, zaštite javnih cesta i prometa na njima te za potrebe službenih statistika, državnih upravnih tijela, međunarodnih organizacija i drugih pravnih i fizičkih osoba. Bazu podataka o javnim cestama čine Prostorna baza podataka, koja sadrži georeferencirane vektorske podatke o osima javnih cesta, jedinstveni adresni sustav javnih cesta i druge tematske GIS slojeve neophodne za prostorno analiziranje i prikazivanje te Alfanumerička baza podataka, koja sadrži opisne, brojčane i grafičke tehničke podatke o cestama i objektima na njima.

Hrvatske ceste d.o.o. nadležne su za uspostavu i vođenje baze podataka o javnim cestama te prikupljanje, obradu, ažuriranje, verifikaciju i održavanje podataka Prostorne baze podataka i primjenu jedinstvenog adresnog sustava označavanja javnih cesta. Također, osiguravaju tehničke i programske osnove za ustrojavanje, vođenje i korištenje baze podataka o javnim cestama te preuzimanje i unošenje podataka putem *web* aplikacije.

Županijske uprave za ceste nadležne su za prikupljanje, obradu, ažuriranje, verifikaciju i održavanje tehničkih podataka Alfanumeričke baze podataka za županijske i lokalne ceste kojima upravljaju. Podatke u Alfanumeričku bazu podataka o javnim cestama dužne su unositi putem *web* aplikacije te su odgovorne za pravovremenost i točnost unesenih podataka. Unos podataka u bazu mogu obavljati ovlaštene djelatnici ili druge ovlaštene osobe od strane Županijske uprave za ceste koje dobivaju jedinstveni identifikacijski broj i lozinku s kojom se prijavljuju u navedenu Bazu podataka.

Prema očitovanju Uprave za ceste, jedinstveni identifikacijski broj i lozinku za prijavu u bazu podataka o javnim cestama Uprava za ceste nije dobila, iako je više puta usmeno zatražila navedeno od Hrvatskih cesta d.o.o. Zbog navedenoga nije unosila, ažurirala i održavala podatke u Alfanumeričkoj bazi podataka za županijske i lokalne ceste kojima upravlja putem *web* aplikacije. Podatke o cestama (duljini, kategorizaciji, geometriji i drugo) dostavljala je Hrvatskim cestama d.o.o. na njihovo traženje elektroničkom poštom u pisanom obliku.

Državni ured za reviziju preporučuje ovlastiti osobu za unošenje podataka u Alfanumeričku bazu podataka o javnim cestama te pisano zatražiti od Hrvatskih cesta d.o.o. jedinstveni identifikacijski broj i lozinku za prijavu, zbog prikupljanja, obrade, ažuriranja, verifikacije i održavanja tehničkih podataka za županijske i lokalne ceste kojima upravlja u navedenoj Bazi podataka.

Prema odredbama Zakona o cestama, županijske i lokalne ceste upisuju se u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo Republike Hrvatske, uz upis županijske uprave za ceste kao pravne osobe ovlaštene upravljati županijskim i lokalnim cestama. Upis javnih cesta za koje je izrađena snimka izvedenog stanja i koje su evidentirane u katastru provodi zemljišnoknjižni sud po službenoj dužnosti na temelju Odluke o razvrstavanju javnih cesta i prijavnog lista sa snimkom izvedenog stanja, koje zemljišnoknjižnom sudu dostavlja tijelo nadležno za katastar. Javne ceste koje nisu evidentirane u katastru ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje evidentiraju se u katastru na temelju Odluke o razvrstavanju javnih cesta, geodetskog elaborata izvedenog stanja javne ceste i rješenja nadležnog zemljišnoknjižnog suda o provedbi prijavnog lista. Prijavni list za prethodnu provedbu u zemljišnoj knjizi zemljišnoknjižnom sudu po službenoj dužnosti dostavlja nadležni ured za katastar, na temelju pregledanog i potvrđenog geodetskog elaborata izvedenog stanja javne ceste snimljenog prema pravilima propisanim posebnim zakonom, koji pribavlja i tijelu nadležnom za katastar dostavlja pravna osoba koja upravlja javnim cestama.

Prema očitovanju Uprave za ceste, 285,40 km ili 23,2 % županijskih i lokalnih cesta kojima upravlja upisano je u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo Republike Hrvatske, uz upis Uprave za ceste kao pravne osobe ovlaštene upravljati županijskim i lokalnim cestama do konca 2023. Za druge županijske i lokalne ceste kojima upravlja Uprava za ceste nije pribavila i tijelu nadležnom za katastar dostavila geodetske elaborate izvedenog stanja. Dinamika izrade geodetskih elaborata izvedenog stanja uvjetovana je financijskim mogućnostima Uprave za ceste, a prioritet imaju ceste na kojima se planira rekonstrukcija i izvanredno održavanje. Tijekom 2022. za aktivnosti u vezi s rješavanjem imovinskopravnih odnosa za županijske i lokalne ceste, Uprava za ceste ostvarila je rashode u iznosu od 67.146,13 eura i u 2023. u iznosu od 30.415,00 eura.

Državni ured za reviziju preporučuje ubrzati aktivnosti za upis županijskih i lokalnih cesta u zemljišne knjige i katastar kao javnog dobra u općoj uporabi neotuđivog vlasništva Republike Hrvatske, uz upis Uprave za ceste kao pravne osobe ovlaštene upravljati županijskim i lokalnim cestama s obzirom na to da su u razdoblju od osnivanja Uprave za ceste 1997. do konca 2023. (25 godina) uređeni imovinskopravni odnosi za 23,2 % cesta. Preporučuje se izraditi plan provedbe aktivnosti rješavanja imovinskopravnih odnosa s rokovima provedbe, prioritetima, odgovornim osobama, načinom i rokovima izvješćivanja o provedbi te sustavno pratiti provedbu.

Prema podacima iz Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika, Uprava za ceste je izvanproračunski korisnik Županije. Obveznik je primjene proračunskog računovodstva.

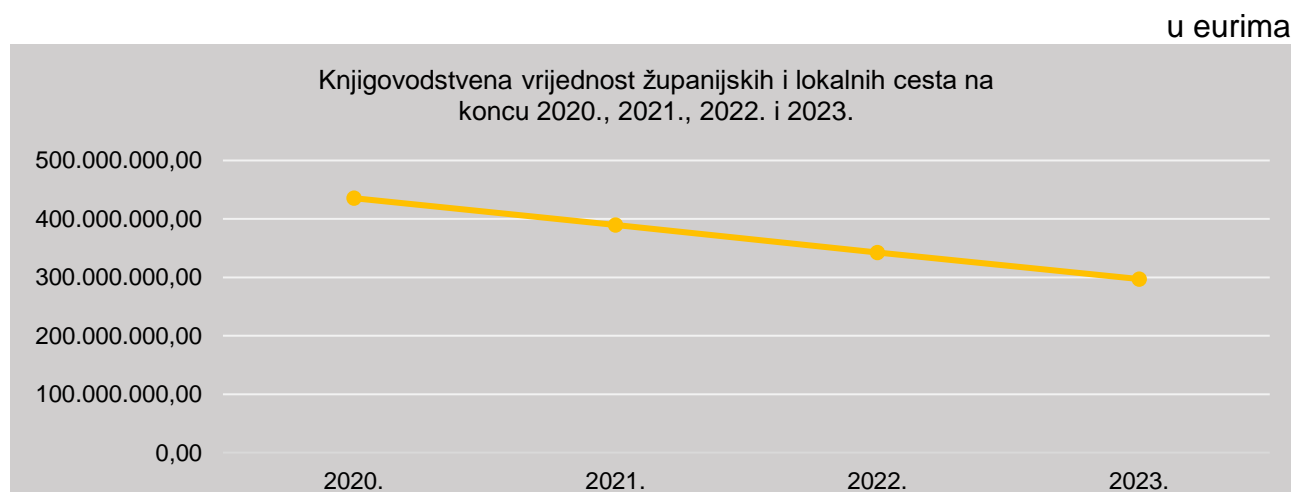
Uprava za ceste je ustrojila analitičku knjigovodstvenu evidenciju županijskih i lokalnih cesta kojima upravlja. Evidencija sadrži oznaku i naziv (opis) ceste prema Odluci o razvrstavanju javnih cesta, duljinu, nabavnu i sadašnju vrijednost, ispravak vrijednosti, stopu otpisa te inventarski broj pod kojim je evidentirana. Podaci o oznaci i nazivu županijskih i lokalnih cesta navedeni u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji usklađeni su s podacima iz Odluke o razvrstavanju javnih cesta. Također, Uprava za ceste ima ustrojenu evidenciju s podacima o katastarskim česticama (brojevi, površina, vlasništvo i drugo) po županijskim i lokalnim cestama za potrebe rješavanja imovinskopravnih odnosa.

Koncem 2023. u poslovnim knjigama Uprave za ceste nabavna vrijednost županijskih i lokalnih cesta iskazana je u iznosu od 1.177.902.097,02 eura, otpisana vrijednost u iznosu od 880.815.289,93 eura te sadašnja vrijednost u iznosu od 297.086.807,09 eura. U razdoblju 2020. – 2023. kao dodatno ulaganje na cestama evidentirana je vrijednost radova rekonstrukcije kolničkog zastora s izgradnjom obostranih pješačkih staza na jednoj lokalnoj cesti u iznosu od 1.665.977,21 euro i kupnja zemljišta u iznosu od 132,72 eura. Vrijednost drugih ulaganja u obnovu, modernizaciju i sanaciju županijskih i lokalnih cesta u navedenom razdoblju evidentirana je u okviru rashoda poslovanja te nije povećana vrijednost imovine, odnosno cesta.

Prema odredbama članka 58. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20) rashodi za dodatna ulaganja jesu ulaganja kojima se produžuje vijek upotrebe, povećava kapacitet, mijenja namjena ili znatno poboljšavaju funkcionalna svojstva nefinancijske imovine kao na primjer ulaganja u obnovu, rekonstrukciju ili povećanje nefinancijske imovine koja ne moraju biti uvjetovana stanjem imovine. Za vrijednost dodatnih ulaganja povećava se vrijednost imovine na kojoj je ulaganje izvršeno. Skreće se pozornost da je u prosincu 2023. donesen novi Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 158/23) kojim su dodatna ulaganja propisana na isti način. Odredbe navedenog Pravilnika iz 2023. primjenjivat će se u knjigovodstvenim evidencijama od 1. siječnja 2025.

U grafičkom prikazu u nastavku daje se prikaz knjigovodstvene vrijednosti županijskih i lokalnih cesta na koncu 2020., 2021., 2022. i 2023.

Grafički prikaz broj 1

Uprava za ceste je obavila godišnji popis imovine i obveza na koncu 2023. kojim su obuhvaćene sve županijske i lokalne ceste te je njihovo knjigovodstveno stanje usklađeno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi organizacijske jedinice zadužene za građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta trebale utvrditi ulaganja, odnosno rashode u okviru izvanrednog održavanja, kojima se produžuje vijek upotrebe, povećava kapacitet, mijenja namjena ili znatno poboljšavaju funkcionalna svojstva cesta (primjerice asfaltiranje makadamskog kolnika). Tako utvrđena ulaganja treba evidentirati kao povećanje vrijednosti imovine, s obzirom na to da vrijednost cesta zbog neevidentiranja dodatnih ulaganja na cestama i zbog obračuna ispravka vrijednosti kontinuirano pada.

Financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama

Prema odredbama Zakona o cestama, izvori sredstava za financiranje županijskih i lokalnih cesta su godišnja naknada za uporabu javnih cesta, koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, naknada za izvanredni prijevoz, naknada za prekomjernu uporabu javnih cesta, korisnička naknada, naknada za korištenje cestovnog zemljišta, naknada za obavljanje pratećih djelatnosti na javnoj cesti, naknada za financiranje građenja i održavanja javnih cesta, naknada za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti, sredstva državnog proračuna i ostali izvori.

U tablici broj 2 daju se podaci o planiranim i ostvarenim prihodima te rashodima i izdacima u 2022. i 2023., prema podacima Uprave za ceste.

Tablica broj 2

Podaci o planiranim i ostvarenim prihodima te rashodima i izdacima u 2022. i 2023.,
prema podacima Uprave za ceste

u eurima

Redni broj	Opis	2022.				2023.			
		Planirano	Ostvareno	Indeks	Udjel*	Planirano	Ostvareno	Indeks	Udjel*
1		2	3	4 (3/2*100)	5	6	7	8 (7/6*100)	9
1.	Prihodi za financiranje županijskih i lokalnih cesta	11.179.374,87	12.094.087,80	108,2	99,8	24.715.380,00	21.564.903,53	87,3	99,9
1.1.	Godišnja naknada za uporabu javnih cesta	4.379.852,68	4.930.790,91	112,6	40,7	5.500.000,00	5.149.897,41	93,6	23,9
1.2.	Naknada za izvanredni prijevoz	10.617,82	14.042,82	132,3	0,1	8.000,00	2.410,57	30,1	-
1.3.	Naknada za korištenje cestovnog zemljišta	19.908,42	11.570,49	58,1	0,1	11.000,00	9.265,38	84,2	0,1
1.4.	Naknada za obavljanje pratećih djelatnosti na javnoj cesti	132,72	39,82	30,0	-	0	0	-	-
1.5.	Naknada za osnivanje prava služnosti i građenja na javnoj cesti	265.445,62	105.440,08	39,7	0,9	265.445,00	115.648,14	43,6	0,5
1.6.	Sredstva proračuna	6.503.417,61	7.032.203,68	108,1	58,0	18.930.935,00	16.287.682,03	86,0	75,4
2.	Drugi prihodi	24.779,35	25.070,92	101,2	0,2	14.000,00	11.282,61	80,6	0,1
UKUPNO PRIHODI (1.+2.)		11.204.154,22	12.119.158,72	108,2	100,0	24.729.380,00	21.576.186,14	87,3	100,0
3.	Rashodi za građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta	13.177.403,81	8.893.675,07	67,5	84,3	24.971.180,00	18.275.438,42	73,2	78,5
3.1.	Građenje i rekonstrukcija	1.990.842,13	9.542,03	0,5	0,1	1.656.596,00	1.656.435,18	100,0	7,1
3.2.	Redovito održavanje	2.601.367,04	2.429.054,68	93,4	23,0	3.981.684,00	2.583.528,67	64,9	11,1
3.3.	Izvanredno održavanje	8.585.194,64	6.455.078,36	75,2	61,2	19.332.900,00	14.035.474,57	72,6	60,3
4.	Drugi rashodi za upravljanje županijskim i lokalnim cestama	720.220,33	637.085,70	88,5	6,0	4.050.750,00	4.000.383,79	98,8	17,2
4.1.	Doznaka dijela prihoda od godišnje naknade za uporabu javnih cesta Gradu Sisku za financiranje nerazvrstanih cesta	444.621,41	440.814,99	99,2	4,2	470.000,00	458.159,57	97,5	2,0
4.2.	Naknade stanicama za tehnički pregled za obavljanje poslova naplate godišnje naknade za uporabu javnih cesta	86.269,83	82.862,70	96,1	0,8	90.000,00	86.672,60	96,3	0,4
4.3.	Naknada za uređenje voda	65.697,79	0	-	-	65.000,00	32.474,88	50,0	0,1
4.4.	Geodetsko-katastarske usluge za potrebe upisa županijskih i lokalnih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru	75.851,09	67.146,13	88,5	0,6	31.250,00	30.415,00	97,3	0,1
4.5.	Pomoći izvanproračunskim korisnicima	0	0	-	-	3.309.500,00	3.309.422,32	100,0	14,2
4.6.	Otplata kredita (kamate)	47.780,21	46.261,88	96,8	0,4	85.000,00	83.239,42	97,9	0,4
5.	Rashodi Uprave za ceste	689.640,98	633.342,32	91,8	6,0	659.020,00	627.125,05	95,2	2,7
5.1.	Rashodi za zaposlene	354.768,07	337.556,42	95,2	3,2	416.234,00	402.391,20	96,7	1,7
5.2.	Materijalni rashodi	194.319,46	166.996,21	85,9	1,6	202.526,00	185.101,76	91,4	0,8
5.3.	Drugi rashodi Uprave za ceste	140.553,45	128.789,69	91,6	1,2	40.260,00	39.632,09	98,4	0,2
6.	Otplata kredita	388.346,94	387.762,28	99,9	3,7	387.181,00	387.179,50	100,0	1,6
UKUPNO RASHODI I IZDACI (3.+4.+5.+6.)		14.975.612,06	10.551.865,37	70,5	100,0	30.068.131,00	23.290.126,76	77,5	100,0
Višak/Manjak prihoda		0	1.567.293,35			0	-1.713.940,62		
Preneseni višak prihoda i primitaka iz prethodnog razdoblja		3.771.457,83	3.771.457,90	100,0		5.338.751,00	5.338.751,39	100,0	
Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju		0	5.338.751,25			0	3.624.810,77		

* udjel ostvarenih u ukupnim prihodima ili rashodima (u %)

– Prihodi

Ukupni prihodi u 2022. ostvareni su u iznosu od 12.119.158,72 eura, a u 2023. u iznosu od 21.576.186,14 eura, što je povećanje od 78,0 %. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na sredstva pomoći zbog elementarne nepogode (potresa). U odnosu na 2020. (prije potresa), prihodi su u 2023. veći približno tri puta (za 14.565.731,83 eura). Također, prihodi po kilometru ceste u 2023. iznose 17.524,95 eura, dok su u 2020. iznosili 5.735,04 eura. Zbog navedenog, sredstva proračuna su u 2022. i 2023. najznačajniji izvor prihoda, s udjelom od 58,0 %, odnosno 75,4 % u ukupnim prihodima. Sredstva proračuna (pomoći) u 2020. imaju udjel od 27,6 %.

Vrijednosno najznačajniji prihodi koje Uprava za ceste ostvaruje, ako se izuzmu sredstva pomoći ostvarena zbog elementarne nepogode, su godišnja naknada za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji vozila, sredstva državnog proračuna iz naknade za financiranje građenja i održavanja javnih cesta prema odluci Ministarstva te pomoći iz proračuna općina i gradova.

Godišnja naknada za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji vozila u 2022. ostvarena je u iznosu od 4.930.790,91 euro, a u 2023. u iznosu od 5.149.897,41 euro. U 2023. navedeni prihodi povećani su za 12,0 % u odnosu na 2020., odnosno za 4,4 % u odnosu na 2022. Razlog povećanja je rast broja registriranih vozila. Navedeni prihod ostvaruje se na temelju odredbi Pravilnika o visini godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, a naknadu plaćaju vlasnici motornih i priključnih vozila koji imaju prebivalište, odnosno sjedište na području Županije. Naknadu naplaćuju stanice za tehnički pregled uz naknadu, na temelju ugovora zaključenih s Upravom za ceste. Centar za vozila dostavlja Upravi za ceste izvješća o naplaćenju naknadi prema kategorijama vozila (u stanicama za tehnički pregled i izvan njih), o oslobađanjima od plaćanja naknade² te o ukupno naplaćenim naknadama. Prema izvješćima, u 2020. registrirano je 66 087 vozila, a u 2023. registrirano je 72 787 vozila (povećanje broja vozila za 6 700 ili 10,1 %).

Sredstva iz državnog proračuna iz naknade za financiranje građenja i održavanja javnih cesta prema odluci Ministarstva ostvarena su u 2022. u iznosu od 1.921.677,62 eura, a u 2023. u iznosu od 1.215.551,00 euro. U skladu s odredbama odluka Ministarstva o dodjeli potpora, sredstva potpora su Upravi za ceste doznačena jednokratno, pri čemu su način podnošenja zahtjeva za isplatom, način i rokovi prijenosa i korištenja sredstava, nadzor nad korištenjem te način izvještavanja o korištenju sredstava uređeni ugovorima koji su zaključeni između Ministarstva i Uprave za ceste pojedinačno za svaku odluku. Sredstva navedene potpore doznačuju se koncem godine za tekuću godinu, a Uprava za ceste nema saznanja na koji način se utvrđuje njezina visina i nema utjecaja na ostvarenje, što otežava planiranje utroška sredstava. Naknada je u razdoblju od četiri godine ostvarena u rasponu od 644.278,85 eura do 2.073.598,91 euro.

² Prema odredbi članka 88. Zakona o cestama, osobe s invaliditetom, pod propisanim uvjetima, ostvaruju pravo na oslobađanje od plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta, koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila. Od studenoga 2023. oslobađanja od navedene naknade propisana su odredbama Zakona o povlasticama u prometu (Narodne novine 133/23), odnosno propisano je da osobe s invaliditetom s 80,0 % ili više postotaka tjelesnog oštećenja ili kod kojih je utvrđeno tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu nesposobnost donjih ekstremiteta 60,0 % ili više postotaka ne plaćaju godišnju naknadu za uporabu javnih cesta koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila ili prilikom produženja važenja prometne dozvole za jedan osobni automobil koji imaju u svom vlasništvu odnosno koji koriste na temelju ugovora o *leasingu*.

Sredstva gradskih i općinskih proračuna ostvarena su u 2022. u iznosu od 1.824.655,92 eura, a u 2023. u iznosu od 1.098.400,59 eura. Uprava za ceste u listopadu, zbog izrade Plana građenja, održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta, upućuje općinama i gradovima poziv za zajedničko financiranje izvanrednog održavanja županijskih i lokalnih cesta u omjeru 50:50 te ih poziva na davanje prijedloga cesta/dionica koje je potrebno obnoviti i prijedlog iznosa kojim će sudjelovati u financiranju. Pomoći iz gradskih i općinskih proračuna kontinuirano se ostvaruju te su u 2020. iznosile 1.291.384,17 eura, a u 2021. iznosile su 1.622.853,01 euro. S gradovima i općinama zaključuju se ugovori. Ugovorima se utvrđuju ceste, vrsta radova koje će se obavljati, planirani iznos sredstava, način utvrđivanja visine sredstava (prema obračunskim situacijama), nadzor nad izvođenjem radova i postupanje s dokumentacijom.

Osim navedenih prihoda koji se kontinuirano ostvaruju i prihoda od pomoći, u 2022. i 2023. ostvareni su drugi prihodi na temelju propisa, a njihov udio u ukupnim prihodima čini 1,3 %, odnosno 0,6 %. Navedeni prihodi odnose se na naknadu za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti, naknadu za izvanredni prijevoz, naknadu za korištenje cestovnog zemljišta i druge prihode. Od navedenih prihoda vrijednosno najznačajniji su prihodi od naknade za pravo služnosti, odnosno pravo puta, koji su najvećim dijelom ostvareni od jednog Infrastrukturnog operatera.

Uprava za ceste je u 2014. zaključila ugovor o pravu služnosti, prema kojemu Infrastrukturni operater na javnim cestama na području Županije ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje u tekstu: EKI). Prema ugovoru, dužina županijskih i lokalnih cesta, odnosno površina na kojoj se nalazi EKI utvrđena je procjenom, a Infrastrukturni operater je dužan do konca 2015. dostaviti geodetske snimke izvedenog stanja EKI-ja, u digitalnom obliku, uz potvrde nadležnog Katastra vodova, nakon čega će se izmijeniti ugovorena duljina, odnosno površina i iznos naknade. Do izrade geodetskog elaborata, Infrastrukturni operater plaća predujam u iznosu od 32.809,08 eura. U studenome 2015. zaključen je dodatak ugovoru, kojim se predujam utvrđuje u iznosu od 76.151,57 eura.

Infrastrukturni operater nije u ugovorenom roku dostavio geodetski elaborat te je Uprava za ceste u lipnju 2016. zatražila od Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (dalje u tekstu: HAKOM) da utvrdi infrastrukturnog operatera na cestama kojima upravlja i visinu naknade za pravo puta. HAKOM je utvrdio Infrastrukturnog operatera i naložio izradu geodetskog elaborata te kasnije njegovu dopunu. Dopunjeni elaborat dostavljen je u rujnu 2017.

Uprava za ceste je od Ministarstva državne imovine³ zatražila pravno mišljenje, o pravu na naknadu na nekretninama kojima upravlja. Navedeno Ministarstvo se očitovalo da je odredbama Zakona o elektroničkim komunikacijama uređeno da je infrastrukturni operater obavezan upravitelju općeg dobra ili vlasniku nekretnine platiti naknadu za pravo puta, a upravitelj je obavezan mu omogućiti ostvarivanje prava puta.

³ U vrijeme obavljanja revizije Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine.

Koncem prosinca 2017. Uprava za ceste je raskinula ugovor o pravu služnosti, a HAKOM je u siječnju 2018. donio rješenje te u lipnju 2018. dopunsko rješenje o utvrđivanju infrastrukturnog operatera i naknade za pravo puta. Oba rješenja su poništena, a novo rješenje doneseno je u ožujku 2019. Rješenjem je utvrđen Infrastrukturni operater, koji je naknadu za pravo puta dužan plaćati od raskida ugovora o pravu služnosti pa nadalje. Naknada se obračunava, prema količini, vrsti i prostornom položaju EKI-ja iz geodetskog elaborata. U rješenju je, između ostalog, navedeno da prema očitovanju Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Ministarstva državne imovine, pravo puta po svom sadržaju u bitnom odgovara pravu služnosti vodova na javnoj cesti, a što je jedan od izvora financiranja javnih cesta propisan odredbama članka 86. Zakona o cestama.

Infrastrukturni operater je pokrenuo više sudskih sporova, u vezi s utvrđivanjem naknade za pravo služnosti, odnosno naknade za pravo puta. Pred općinskim sudom pokrenuo je spor, jer je smatrao da je raskid ugovora o pravu služnosti nezakonit, odnosno da Uprava za ceste ugovor nije mogla jednostrano raskinuti te da je ugovor i nadalje na snazi. U prosincu 2020. donesena je presuda prema kojoj je tužbeni zahtjev odbijen, odnosno potvrđen je otkaz ugovora. Pred Visokim upravnim sudom pokrenuo je spor protiv HAKOMA-a, u kojem je Uprava za ceste zainteresirana strana, radi poništenja rješenja iz ožujka 2019. Presuda je donesena u ožujku 2021., a zahtjev za poništenje rješenja je odbijen. Pred Trgovačkim sudom u Zagrebu pokrenuo je spor radi povrata više plaćene naknade u iznosu od 640.521,22 eura za razdoblje 2. veljače 2018. – 29. prosinca 2021. Povrat sredstava je zatražio, jer je u navedenom razdoblju naknadu platio na temelju rješenja HAKOM-a, umjesto na temelju ugovora o pravu služnosti. Odredbama Zakona o elektroničkim komunikacijama i Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta, naknada je utvrđena u iznosu od 8,00 kn/m² (1,07 eura/m²), a Odlukom o visini naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti u iznosu od 2,40 kn/m² (0,32 eura/m²). Trgovački sud je donio presudu, prema kojoj je zahtjev za povrat plaćene naknade odbijen. Također, Trgovački sud donio je rješenje o plaćanju troškova postupka na koje su Infrastrukturni operater i Uprava za ceste uložili žalbu. U siječnju 2024. Visoki trgovački sud ukinuo je rješenje Trgovačkog suda o plaćanju troškova postupka i predmet vratio na ponovni postupak.

Prihodi od prava služnosti, odnosno prava puta ostvareni su u 2016. i 2017. u iznosu od 76.151,57 eura, u skladu s dodatkom ugovoru o pravu služnosti. Od 2018. do 2023., prihodi su ostvareni u različitim iznosima, koje je utvrdio Infrastrukturni operater, a o načinu utvrđivanja naknade Uprava za ceste nema saznanja. U 2018. ostvareni su u iznosu od 633.065,22 eura, u 2020. u iznosu od 366.701,99 eura, u 2021. u iznosu od 249.941,80 eura, u 2022. u iznosu od 101.531,50 eura te u 2023. u iznosu od 101.531,50 eura, dok u 2019. nisu ostvareni. Prema navedenom, prihodi od prava puta u razdoblju 2018. – 2023. ostvareni su u iznosu od 1.452.772,01 euro, a prema ugovoru o pravu služnosti bili bi ostvareni u iznosu od 456.909,39 eura, odnosno ostvareni su 995.862,62 eura više. Naknada odvjetniku plaćena je u iznosu od 102.597,95 eura.

U 2022. i 2023. nisu ostvareni prihodi od naknade za prekomjernu upotrebu javnih cesta i korisnička naknada. Odredbama članka 86. Zakona o cestama, utvrđene su naknada za prekomjernu uporabu cesta i korisnička naknada, kao izvori sredstava za financiranje javnih cesta. Odredbama članka 49. Zakona o cestama, propisano je da su pravne ili fizičke osobe u obavljanju čije gospodarske djelatnosti dolazi do prekomjerne uporabe javne ceste teškim ili srednje teškim vozilima, dužne platiti naknadu za prekomjernu upotrebu javne ceste, a ministar propisuje djelatnosti i mjerila za utvrđivanje prekomjerne uporabe javne ceste. Pravilnik o djelatnostima i mjerilima za utvrđivanje prekomjerne uporabe javne ceste prestao je važiti u lipnju 2010., a novi nije donesen.

Također, odredbama članka 9.b Zakona o cestama, propisano je da se za korištenje javnih cesta vozilima namijenjenima isključivo za prijevoz tereta, čija ukupna masa prelazi 3,5 tone, može naplaćivati korisnička naknada, a njezino uvođenje, visinu i namjenu odlukom propisuje Vlada Republike Hrvatske. Navedena odluka Vlade do vremena obavljanja revizije (lipanj 2024.) nije donesena.

Osim prihoda koji se redovito ostvaruju, u 2021. ostvareni su prihodi od izvanproračunskog korisnika (Hrvatske ceste d.o.o.) u iznosu od 3.180.480,19 eura, a u 2022. u iznosu od 132.142,68 eura, dok su u 2023. ostvareni prihodi iz županijskog proračuna u iznosu od 1.092.926,77 eura te iz državnog proračuna u iznosu od 12.814.442,27 eura. Pomoći iz državnog proračuna ostvarene su na temelju ugovora o dodjeli bespovratnih financijskih sredstava za operacije koje se financiraju iz Fonda solidarnosti Europske unije za vraćanje u ispravno radno stanje infrastrukture u području prijevoza oštećene u potresu na području Županije te ugovora o dodjeli bespovratnih financijskih sredstava za operacije koje se financiraju iz Fonda solidarnosti Europske unije za vraćanje u ispravno radno stanje infrastrukture i pogona u području prijevoza oštećenih u potresu. Prihodi iz županijskog proračuna ostvareni su za modernizaciju jedne ceste na temelju ugovora o poslovnoj suradnji. Županija sufinancira radove na navedenoj cesti zbog razvoja ruralnog područja.

– Rashodi

Iz ostvarenih prihoda financiraju se rashodi za održavanje cesta, rashodi u vezi s funkcioniranjem Uprave za ceste, drugi rashodi za upravljanje županijskim i lokalnim cestama i otplata kredita.

Vrijednosno najznačajniji rashodi Uprave za ceste su rashodi za održavanje i građenje cesta koji u 2022. čine 84,3 %, a u 2023. čine 78,5 % ukupnih rashoda i izdataka. Slijede drugi rashodi za upravljanje županijskih i lokalnih cesta, rashodi u vezi s funkcioniranjem Uprave za ceste, koji se najvećim dijelom odnose na rashode za zaposlene, energiju, usluge tekućeg održavanja te izdaci za otplatu dva kredita iz prethodnih godina. Vrijednosno najznačajniji rashodi u vezi s funkcioniranjem Uprave za ceste su rashodi za plaće, koji su u 2022. ostvareni u iznosu od 324.274,00 eura, a za 2023. u iznosu od 385.851,90 eura.

Plaće Uprave za ceste isplaćuju se na temelju Pravilnika o plaćama, naknadama plaća i drugim primanjima u Županijskoj upravi za ceste Županije iz siječnja 2020. i Pravilnika o unutarnjem ustroju Županijske uprave za ceste Sisačko-moslavačke županije iz studenoga 2019. Prema odredbama navedenih Pravilnika, osnovna plaća je umnožak koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta na koje je raspoređen radnik i osnovice za izračun plaće, uvećana za 5,0 % za svaku navršenu godinu radnog staža. Osnovica za obračun plaća jednaka je osnovici koja se primjenjuje na plaće službenika i namještenika u javnim službama te je u 2023. do travnja iznosila 884,39 eura, od travnja do listopada 902,08 eura, a nakon toga 947,18 eura. Pravilnikom je utvrđen raspon koeficijenata složenosti za svako radno mjesto, a visinu koeficijenta ovisno o složenosti i opsegu poslova u okviru radnog mjesta unutar grupe poslova za svaku organizacijsku jedinicu utvrđuje ravnatelj uz suglasnost Upravnog vijeća. U 2023. prosječna brutoplaća iznosila je 1.859,70 eura, a netoplaća 1.322,59 eura. Uprava za ceste ima četiri organizacijske jedinice, od kojih su dvije zadužene za građenje, održavanje i zaštitu županijskih i lokalnih cesta te imaju ukupno devet zaposlenika. Sistematizacijom radnih mjesta predviđeno je mjesto suradnik za građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta, koje nije popunjeno.

U navedenim odjelima zaposlena su tri diplomirana inženjera građevine i tri diplomirana inženjera/inženjera prometa. Navedenih devet zaposlenika brine se o 1 231,17 km cesta, što je približno 136,80 km cesta po zaposleniku.

Drugi rashodi za upravljanje županijskim i lokalnim cestama u 2022. ostvareni su u iznosu od 637.085,70 eura s udjelom od 6,0 %, a u 2023. ostvareni su u iznosu od 4.000.383,79 eura s udjelom od 17,2 % u ukupnim rashodima i izdacima. Najvećim dijelom odnose se na prijenos sredstava Gradu Sisku (u 2022. u iznosu od 440.814,99 eura, u 2023. u iznosu od 458.159,57 eura) te prijenos sredstava Hrvatskim cestama d.o.o. u 2023. u iznosu od 3.309.422,32 eura.

Prijenos sredstava Gradu Sisku obavlja se prema odredbama članaka 98. i 108. Zakona o cestama, prema kojima se sredstva za građenje, rekonstrukciju i održavanje nerazvrstanih cesta na području gradova koji su sjedišta županija, a koje su bile razvrstane u javne ceste Odlukom o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste (Narodne novine 54/08, 122/08, 13/09, 104/09 i 17/10), osiguravaju dijelom iz godišnje naknade za uporabu javnih cesta, koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, proporcionalno udjelu duljine nerazvrstanih cesta na području grada u ukupnoj duljini županijskih i lokalnih cesta na području županije. Prema odredbama Pravilnika o naplati godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, udio nerazvrstanih cesta na području Grada Siska u ukupnoj duljini županijskih i lokalnih cesta je 8,9 %. Sredstva su prenesena u skladu s navedenim propisima.

Sredstva u iznosu od 3.309.422,32 eura prenesena su društvu Hrvatske ceste d.o.o. Prema Ugovoru o dodjeli bespovratnih financijskih sredstava za operacije koje se financiraju iz Fonda solidarnosti Europske unije, Uprava za ceste, kojoj su Hrvatske ceste d.o.o. doznačile interventna sredstva za podmirenje troškova sanacije šteta na županijskim i lokalnim cestama na području Županije uzrokovanih prirodnim nepogodom i katastrofom, obvezala se interventna sredstva koja ostvari nakon provjere Zahtjeva za nadoknadom sredstava, u maksimalnom iznosu od 3.309.422,32 eura doznačiti Hrvatskim cestama d.o.o.

Rashodi za redovito održavanje cesta po kilometru ceste u 2022. iznosili su 1.983,76 eura, a u 2023. iznosili su 2.098,44 eura. Rashodi za izvanredno održavanje cesta u 2022. iznosili su 5.271,74 eura, a u 2023. iznosili su 11.400,11 eura i znatno su veći nego prethodnih godina, zbog sredstava pomoći za elementarnu nepogodu. Uprava za ceste, izračunava dostatnost prihoda za ostvarenje standarda održavanja cesta, prema odredbama Pravilnika o održavanju i zaštiti javnih cesta iz 1998. (Narodne novine 25/98 i 162/98). Navedenim Pravilnikom utvrđen je standard održavanja cesta, odnosno normativi utroška materijala, radnih sati vozila, strojeva i radne snage, za radove redovitog održavanja. Utvrđeno je da se primjenom navedenog standarda održavanja cesta u punom iznosu osigurava trajno očuvanje građevinske, prometne i gospodarske vrijednosti ceste. Iako navedeni Pravilnik u vrijeme obavljanja revizije nije na snazi, Uprava za ceste na temelju njega utvrđuje visinu sredstava koja bi bila potrebna kad bi se standard iz Pravilnika primjenjivao.

Odredbama Pravilnika o održavanju cesta, koji važi u razdoblju obavljanja revizije (2022. i 2023.), propisano je da su upravitelji cesta u obvezi osigurati da se ceste održavaju na način da se prilikom održavanja omogućiti siguran promet na njima, očuvaju temeljna svojstva i poboljšaju njihove prometne, tehničke i sigurnosne značajke, zaštite od štetnog utjecaja cestovnog prometa te da se očuva njihov okoliš i uredan izgled.

Popis radova redovitog održavanja javne ceste, način i rokovi provjeravanja stanja svih dijelova javne ceste, vrste i rokovi izvođenja radova kojima se zadržava odnosno vraća na traženu razinu funkcionalnost dijelova javne ceste te razina usluge za sve poslove redovitog održavanja javnih cesta utvrđuju se standardom redovitog održavanja. Međutim, navedenim standardom (Pravilnikom) nisu utvrđeni normativi utroška materijala, radnih sati vozila, strojeva i radne snage.

Prema izračunu Uprave za ceste ostvarenim prihodima u 2020. moglo se pokriti 30,0 %, a u 2023. s uključenim sredstvima pomoći iz državnog proračuna moglo se pokriti 35,2 % rashoda za redovito održavanje cesta.

Na problem nedostatnosti sredstava potrebnih za održavanje i gradnju županijskih i lokalnih cesta ukazala je Udruga županijskih uprava za ceste Hrvatske i pojedine županijske uprave za ceste, kroz javnu raspravu o Prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o cestama. Istaknuto je da županijske uprave za ceste upravljaju sa 70,0 % mreže javnih cesta na području Republike Hrvatske te da su županijske i lokalne ceste preduvjet regionalnog razvoja. Naknada za ceste koja se plaća pri registraciji motornih vozila, kao najznačajniji prihod, nije se usklađivala i povećavala od 2003., a sve druge naknade koje se plaćaju kod registracije vozila pratile su inflaciju. Raspoloživa sredstva nisu dovoljna za podmirenje troškova redovitog održavanja javnih cesta kojim bi se zadovoljili standardi održavanja utvrđeni Pravilnikom o održavanju cesta. Navode da je nužno osigurati dodatne stabilne, unaprijed poznate prihode, jer većina županijskih uprava za ceste sadašnjim prihodima, nije u mogućnosti kvalitetno održavati cestovnu mrežu koja joj je u nadležnosti, zbog čega je ugrožena sigurnost prometa.

Planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta

– Planiranje

Planski dokumenti županijskih uprava za ceste su financijski planovi koji se donose prema odredbama Zakona o proračunu (Narodne novine 144/21) te planovi građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta koji se donose prema odredbama Zakona o cestama.

Prema odredbama Zakona o proračunu, financijski plan izvanproračunskog korisnika sastoji se od plana za proračunsku godinu i projekcija za sljedeće dvije godine te sadrži opći i posebni dio i obrazloženje financijskog plana. Čelnik izvanproračunskog korisnika obavezan je prije dostave prijedloga financijskog plana nadležnom upravnom tijelu u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave, prijedlog financijskog plana uputiti upravljačkom tijelu na usvajanje u skladu s aktima kojima je uređen rad izvanproračunskog korisnika. Statutom Uprave za ceste utvrđeno je da financijski plan donosi Upravno vijeće.

Uprava za ceste donijela je financijske planove za 2022. i 2023., izmjene i dopune Financijskog plana za 2022. te dvije izmjene i dopune Financijskog plana za 2023. Županijska skupština Županije dala je suglasnost na navedene financijske planove.

Prema odredbama Zakona, program građenja i održavanja javnih cesta Vlade Republike Hrvatske, u dijelu koji se odnosi na županijske i lokalne ceste, ostvaruje se godišnjim planovima građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta, koje donose županijske uprave za ceste uz prethodnu suglasnost Ministarstva. Posljednji Program građenja i održavanja javnih cesta Vlade Republike Hrvatske donesen je za razdoblje 2017. – 2020.

Uprava za ceste je u prosincu 2021. i 2022. donijela planove građenja, održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta na području Županije za 2022. i 2023. te ih objavila na svojim mrežnim stranicama. Izmjene i dopune nisu donesene, iako je Uprava za ceste izmjenama i dopunama financijskih planova za 2022. i 2023. mijenjala planirane iznose rashoda za održavanje i rekonstrukciju cesta. Prethodna suglasnost Ministarstva na navedene planove je zatražena, ali nije dobivena. Županija je dala pozitivno mišljenje na prijedloge navedenih planova. S obzirom na to da Program građenja i održavanja javnih cesta Vlade Republike Hrvatske nakon 2020. nije donesen, Uprava za ceste nije mogla planove i razvoj županijskih i lokalnih cesta uskladiti s planovima više razine.

Državni ured za reviziju preporučuje donositi izmjene i dopune planova građenja, održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta, radi usklađivanja navedenih planova s izmjenama i dopunama financijskih planova.

Prema odredbama Pravilnika o održavanju cesta sveukupni ciljevi koji se trebaju postići održavanjem cesta su sigurnost, funkcionalnost i održivost. Održavanje cesta obuhvaća širok raspon aktivnosti koje se mogu podijeliti na grupe:

- nadzor i pregledi
- operativno održavanje
- radovi na očuvanju stanja
- zimska služba
- hitni radovi.

Nadzor i pregledi su propisane aktivnosti koje uključuju preglede i rutinske ophodnje mrežom. Nadzor nad stanjem županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata obavljaju županijske uprave za ceste, putem redovitih i izvanrednih pregleda te izvođač radova redovitog održavanja ceste, putem ophodarske službe. Prikupljeni podaci o stanju ceste čine temeljnu podlogu za planiranje potrebnih zahvata na održavanju cesta.

Revizijom je utvrđeno da Uprava za ceste obavlja redovite i izvanredne preglede cesta i cestovnih objekata. Obavljanje ophodarske službe povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora.

Prema odredbama navedenog Pravilnika, redoviti pregledi županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata obavljaju se prema rasporedu utvrđenom na temelju mjesečnog odnosno višemjesečnog operativnog programa održavanja cesta, obvezan im je nazočiti predstavnik izvođača radova redovitog održavanja, a dijele se na sezonske preglede cesta te na godišnje i glavne preglede cestovnih objekata svijetlog raspona pet metara i više. Sezonski pregledi cesta obavljaju se dva puta godišnje, u pravilu nakon zimskog razdoblja (ožujak – svibanj) i u jesen (rujan – studeni), radi provjere stanja i utvrđivanja stupnja odnosno veličine oštećenja cesta.

Uprava za ceste obavlja redovite preglede cesta, na temelju kojih je sastavila evidenciju, koja se vodi u Excel formatu. Evidencija sadrži podatke o oznaci i nazivu (opisu) ceste, širini i duljini kolnika, vrsti (asfalt/makadam), obavljenim ulaganjima od 2015. nadalje prema vrsti radova, duljini kolnika na kojima su radovi izvedeni i vrijednosti obavljenih ulaganja, stanju kolnika (ocjena od nula do pet), potrebnim ulaganjima (osim redovitog) prema vrsti radova, plan/procjena ugradnje asfalta (u tonama), potrebi obavljanja radova na kanalima i pojasu uz cestu. Evidenciju je ovjerio i izvoditelj radova. Evidencija ne sadrži zapisnike o obavljenim redovitim pregledima ceste ni dokaze o stanju ceste, kako je propisano odredbama članka 14. Pravilnika o održavanju cesta. Prema navedenim odredbama o obavljenom pregledu ceste, službena osoba županijske uprave za ceste ili izvođača radova redovitog održavanja ceste, sastavlja zapisnik koji je sastavni dio evidencije o obavljenim pregledima. Zapisniku o obavljenom pregledu ceste prilažu se i prikupljeni dokazi (slike, skice, izjave i slično). U 2023. obavljen je pregled mostova, koji sadrži podatke o utvrđenom stanju i slike.

Državni ured za reviziju nalaže Evidenciji o obavljenim pregledima županijskih i lokalnih cesta priložiti zapisnike o obavljenom pregledu ceste i dokaze o stanju ceste, u skladu s odredbama Pravilnika o održavanju cesta.

Prema odredbama Pravilnika o održavanju cesta, izvanredni pregledi županijskih i lokalnih cesta obavljaju se nakon nastanka događaja kao što su prirodne katastrofe, teže prometne nesreće, požari, eksplozije, klizanje terena i drugi izvanredni događaji koji imaju negativan utjecaj na ceste, pri određivanju sposobnosti ceste za preuzimanje prekomjernih ili izvanrednih opterećenja, prije isteka garancijskog roka nakon izgradnje ili rekonstrukcije te na zahtjev inspekcije za ceste. Županijske uprave za ceste određuju sadržaj i opseg izvanrednog pregleda ceste i imenuju Povjerenstvo za obavljanje pregleda. Povjerenstvo sastavlja izvješće o izvanrednom pregledu, s prijedlogom potrebnih mjera, koje je u roku od sedam dana dužno dostaviti inspekciji cesta i Ministarstvu.

Uprava za ceste je koncem 2020. imenovala povjerenstvo za obavljanje izvanrednog pregleda cesta, koji je uzrokovan prirodnom katastrofom (potresom). Povjerenstvo je imalo dva člana, zaposlenike Uprave za ceste (ovlašteni inženjeri građevinarstva). Nakon obavljenog pregleda, za svaku cestu, sastavljen je zapisnik. Osim zapisnika, sastavljen je elaborat o štetama nakon potresa na županijskim i lokalnim cestama Županije. Zapisnici nisu dostavljeni nadležnom Ministarstvu, ali su se zbog izvanrednih okolnosti podaci o stanju i prohodnosti cesta dostavljali članu Stožera civilne zaštite, koje je imenovalo Ministarstvo za praćenje i sanaciju prometnica i objekata kojima upravljaju Hrvatske ceste, županijske uprave za ceste, gradovi i općine.

Odredbama Pravilnika o ophodnji javnih cesta, propisano je da se ophodnja javnih cesta uspostavlja i obavlja najmanje dva puta mjesečno na županijskim cestama, a jednom mjesečno na lokalnim cestama. Opseg ophodarske službe, broj mjesta stalne pripravnosti i mjesta stalnog dežurstva, stupanj i način njihove opremljenosti te način tehničko-tehnološke povezanosti s ophodarskim dionicama, određuje upravitelj ceste godišnjim planom ophodnje. Planom se utvrđuje duljina ophodarske dionice i učestalost, odnosno vrijeme obavljanja ophodnje. Nakon ophodnje, ophodar mora unijeti u ophodarski dnevnik sve informacije o stanju i prohodnosti javne ceste, kao i sve događaje uočene na ophodarskoj dionici.

Uprava za ceste donosi godišnje planove ophodnje. Planom su utvrđeni opseg ophodarske službe (ophodnja se uspostavlja jednom dnevno na cestama s prometom većim od 4 000 vozila, dva puta mjesečno na ostalim županijskim cestama i jednom mjesečno na ostalim lokalnim cestama) te nadcestarije i mjesta pripravnosti, vrijeme trajanja ophodnje na svakoj pojedinoj cesti, učestalost pregleda te godišnji ugovoreni sati pregleda prema svakoj cesti. Također, utvrđeno je da se ophodnja obavlja ophodarskim vozilom obilježenim i opremljenim u skladu s odredbama Pravilnika o ophodnji javnih cesta.

Ugovorima o redovitom održavanju, između ostalog, utvrđeno je da je izvoditelj obavezan uspostaviti redovitu ophodnju i preglede u skladu s planom ophodnje i planom redovitih pregleda koje donosi Uprava za ceste te Pravilnikom o ophodnji javnih cesta. Svako ophodarsko vozilo mora biti opremljeno uređajem za praćenje kretanja putem GPS sustava i kompatibilno sa sustavom koji koristi naručitelj, a izvoditelj je obavezan voditi svu dokumentaciju propisanu za obavljanje i praćenje ophodnje.

Uprava za ceste je s jednim trgovačkim društvom zaključila ugovor za korištenje dispečerske aplikacije, odnosno korištenje usluge za izradu izvedbenog programa zimske službe, GPS nadzor vozila u zimskoj službi i baze cestovnih podataka. Prema ugovoru, Uprava za ceste osigurava da vozila angažirana na zimskom održavanju cesta budu opremljena GPS terminalima i društvu dostavlja popis vozila koja će biti angažirana na zimskom održavanju cesta. Uprava za ceste je, osim popisa vozila zimske službe, dostavila i popis ophodarskih vozila te se putem navedenog sustava prati njihovo kretanje. Za svako vozilo osiguran je kartografski prikaz kretanja te izvještaj koji sadrži broj ceste/oznaku, vrstu ceste (državna, županijska, lokalna, nerazvrstana), ime vozača, registraciju vozila, vrijeme ulaska na i izlaska s dionice, podatak o trajanju vožnje, ukupnoj duljini vožnje, početnoj i završnoj stacionaži, vremenu vožnje i stajanja, stajanja uz uključeno vozilo te vremenu uključenosti i isključenosti. Osim toga, ophodar vodi ophodarske dnevničke na propisanim obrascima i dostavlja ih Upravi za ceste.

Revizijom je utvrđeno da na području kojim upravlja Uprava za ceste ima jedna cesta s prometom većim od 4 000 vozila na dan te da je ophodnja obavljana svaki dan kako je i utvrđeno Planom ophodnje. Također, podaci o kretanju vozila (kartografski te izvještaj o kretanju vozila) odgovaraju podacima navedenim u ophodarskom dnevniku te u programu Redovitog održavanja cesta (utvrđeno na temelju uzorka). Rashodi za ophodnju ostvareni su u 2022. u iznosu od 36.630,88 eura ili 29,92 eura po kilometru te u 2023. u iznosu od 38.208,76 eura ili 31,04 eura po kilometru.

Uprava za ceste, na temelju pregleda cesta, sastavlja klasifikaciju mreže županijskih i lokalnih cesta, odnosno ocjenu stanja županijskih i lokalnih cesta, kao i procjenu oštećenja kolnika asfaltnih i makadamskih cesta.

U tablici broj 3 daje se ocjena stanja kolnika od 2020. do 2023.

Tablica broj 3

Ocjena stanja kolnika od 2020. do 2023.⁴

OCJENA	ASFALTNE CESTE (km)											
	ŽUPANIJSKE CESTE				LOKALNE CESTE				UKUPNO			
	2020.	2021.	2022.	2023.	2020.	2021.	2022.	2023.	2020.	2021.	2022.	2023.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
0	162,56	201,41	224,26	277,36	73,85	122,11	137,37	166,23	236,41	323,52	361,63	443,59
1	108,10	108,27	99,97	98,21	53,70	53,70	52,50	53,54	161,80	161,97	152,47	151,75
2	128,05	103,25	98,25	84,41	97,20	100,75	96,70	92,69	225,25	204,00	194,95	177,10
3	108,05	121,17	114,89	90,97	106,33	96,98	95,98	86,08	214,38	218,15	210,87	177,05
4	57,70	48,25	49,15	43,24	62,29	49,10	47,10	43,55	119,99	97,35	96,25	86,79
5	24,45	12,65	14,40	13,40	30,20	9,78	8,02	3,01	54,65	22,43	22,42	16,41
UKUPNO	588,91	595,00	600,92	607,59	423,57	432,42	437,67	445,10	1 012,48	1 027,42	1 038,59	1 052,69
BEZ OCJENE	MAKADAM (km)											
	ŽUPANIJSKE CESTE				LOKALNE CESTE				UKUPNO			
	54,12	50,52	43,62	45,89	155,79	147,51	142,26	132,59	209,91	198,03	185,88	178,48
SVEUKUPNO ŽUPANIJSKE I LOKALNE CESTE (km)									1 222,39	1 225,45	1 224,47	1 231,17

⁴ OCJENA 0 – kolnici bez oštećenja ili s lokalnim oštećenjima na površini manjoj od 30,0 %

OCJENA 1 – mrežaste pukotine na kolniku od 30,0 % – 40,0 % ukupne površine kolnika, zatim ulegnuća i neravnost kolnika

OCJENA 2 – mrežaste pukotine na kolniku od 40,0 % – 50,0 % od ukupne površine kolnika, zatim ulegnuća i neravnost kolnika

OCJENA 3 – mrežaste pukotine na kolniku od 50,0 % – 70,0 % od ukupne površine, s izraženim većim napuklinama i mjestimičnim udarnim rupama, zatim ulegnuća i neravnine

OCJENA 4 – mrežaste pukotine na kolniku 70,0 % – 80,0 % od ukupne površine s većim površinama razorenog kolovoznog zastora, zatim veća ulegnuća i denivelacije kolnika

OCJENA 5 – mrežaste pukotine na kolniku preko 80,0 % ukupne površine s potpunim uništenjem kolovoznog zastora na cijeloj širini kolnika, prema propisima ovakvi kolnici smatraju se neprohodnim

Prema podacima iz navedene tablice, koncem 2023., duljina kolnika bez oštećenja ili s lokalnim oštećenjima na površini manjoj od 30,0 % je 443,59 km ili 42,1 % ukupnih asfaltnih kolnika, dok je duljina kolnika s mrežastim pukotinama na kolniku preko 80,0 % ukupne površine s potpunim uništenjem kolovoznog zastora na cijeloj širini kolnika 16,41 km ili 1,6 % ukupnih asfaltnih kolnika.

Na temelju utvrđenog stanja cesta i raspoloživih sredstava, Uprava za ceste donosi propisane planove i programe.

Prema odredbama članka 9. Pravilnika o održavanju cesta operativnim programom održavanja cesta utvrđuje se vrijeme i raspored izvođenja pojedinih radova, njihov opseg i tehnološki postupak, rok za izvršenje tih radova, kao i drugi uvjeti koji su bitni za njihovo izvođenje. Upravitelj ceste za pojedine ceste ili njihove dijelove donosi višemjesečni ili višegodišnji operativni program njihovog održavanja. Višemjesečni ili višegodišnji operativni program održavanja cesta treba sadržavati prikaz zatečenog stanja ceste na početku planskog razdoblja, razine prednosti, iznos planiranih ulaganja te prikaz očekivanog stanja na kraju planskog razdoblja. Upravitelj cesta u obvezi je osigurati da se radovi održavanja cesta utvrđeni godišnjim planom izvode temeljem mjesečnog odnosno višemjesečnog operativnog programa koji uz njegovo prihvaćanje može izraditi izvođač radova na održavanju cesta.

Uprava za ceste izrađuje operativne programe redovitog održavanja županijskih i lokalnih cesta unutar programa Redovnog održavanja cesta koji je sastavni dio Informacijskog sustava održavanja cesta. Revizijom je utvrđeno da operativni programi održavanja cesta ne sadrže prikaz zatečenog stanja ceste na početku planskog razdoblja, razine prednosti te prikaz očekivanog stanja na kraju planskog razdoblja.

Prema planovima građenja, održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta, dio županijskih i lokalnih cesta ne udovoljava standardima i potrebama širinom kolnika, građene su u vrijeme kada su osovinska opterećenja bila manja, što je uzrok brzog propadanja, na dijelu asfaltnih cesta postoje ulegnuća, mrežaste pukotine, napuknuća kolnika, neadekvatan poprečni i uzdužni nagib kolnika, a bankine su više od kolnika. Osim toga, navedeno je da se postojeća sredstva nastoje rasporediti prema kriterijima: dužina cesta – veličina mreže cesta, prometno opterećenje (udio teretnih vozila), širina kolnika manja od pet metara, oštećenja površine kolnika, debljine kolničkih konstrukcija, preostali makadamski kolnici i oprema ceste. Odredbama članka 10. Pravilnika o održavanju cesta propisano je da se razine prednosti u održavanju cesta, određuju na temelju njezinog značaja, namjene, prometne funkcije odnosno obujma te vrste i strukture prometa.

Prema navedenom, iz kriterija koje je Uprava za ceste utvrdila u vezi s održavanjem cesta, nije vidljivo da su primijenjene razine prednosti propisane navedenim Pravilnikom. Dio radova koji bi se trebali izvoditi, poput proširenja kolnika, uređenja nagiba ceste ili pojačavanje kolnika zbog osovinskih opterećenja, odnosio bi se na rekonstrukciju cesta, koja prethodnih godina nije planirana i radovi te vrste izvedeni su u malom obujmu (u razdoblju četiri godine, rekonstrukcija se izvodila na jednoj cesti). Također, iz planova nije vidljivo (ne postoje obrazloženja) da su naprijed navedeni kriteriji pri planiranju primijenjeni.

Državni ured za reviziju nalaže operativne programe održavanja cesta izraditi na način da sadrže prikaz zatečenog stanja ceste na početku planskog razdoblja, razine prednosti te prikaz očekivanog stanja na kraju planskog razdoblja, u skladu s odredbama Pravilnika o održavanju cesta.

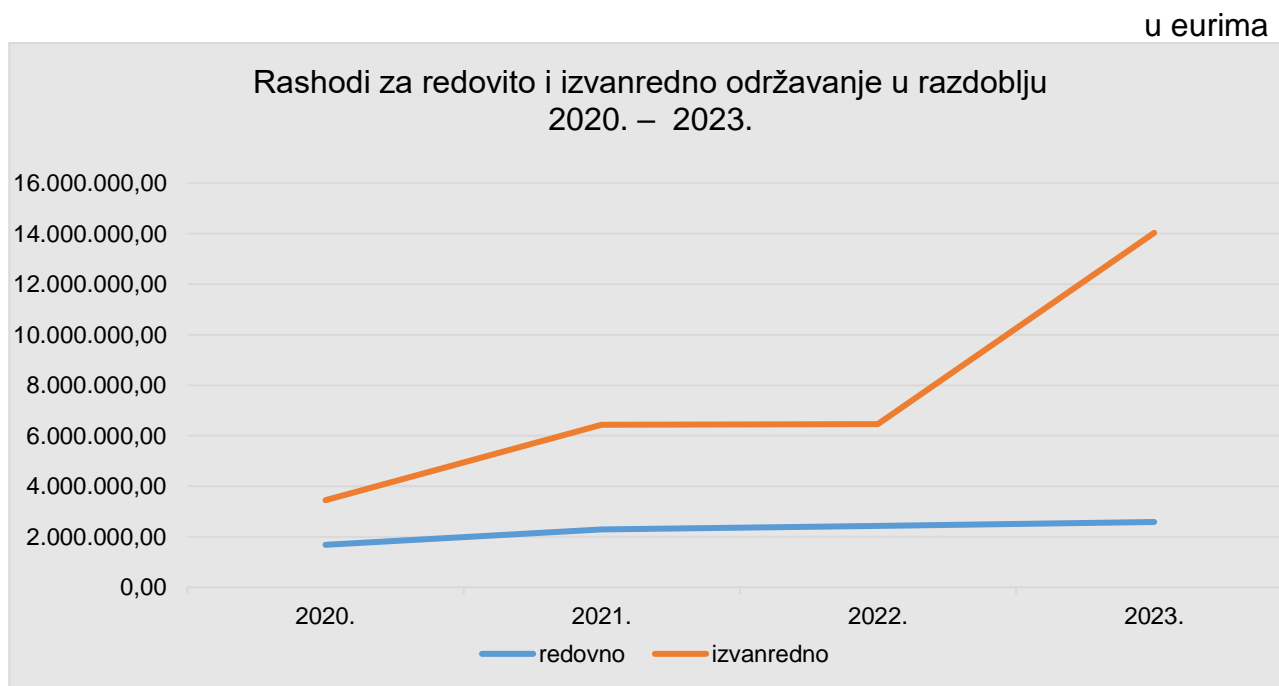
Državni ured za reviziju preporučuje razmotriti donesene kriterije za uvrštavanje cesta u programe i planove, a posebice u odnosu na vrstu radova koju je na njima potrebno izvesti, uskladiti ih s razinama prednosti utvrđenim Pravilnikom o održavanju cesta i nakon toga dosljedno primjenjivati. Utvrđeni kriteriji trebaju biti mjerljivi i jednostavno primjenjivi.

– Građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta

Rashodi za rekonstrukciju i održavanje županijskih i lokalnih cesta ostvareni su u 2022. u iznosu od 8.893.675,07 eura i u ukupnim rashodima imaju udjel od 84,3 %, dok u 2023. u iznosu od 18.275.438,42 eura, a u ukupnim rashodima imaju udjel od 78,5 %. Tijekom 2022. i 2023. rashodi za građenje županijskih i lokalnih cesta nisu ostvareni.

U grafičkom prikazu u nastavku daju se podaci o rashodima za redovito i izvanredno održavanje u razdoblju 2020. – 2023.

Grafički prikaz broj 2

Rashodi za redovito održavanje u navedenom razdoblju blago rastu, dok su za izvanredno održavanje u 2023. značajno porasli u odnosu na 2020.

Podaci o planiranim i ostvarenim rashodima za rekonstrukciju i održavanje županijskih i lokalnih cesta prema Planu građenja, održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta na području Sisačko-moslavačke županije za 2022. i 2023. i izvješću o izvršenju navedenih planova daju se u tablici broj 4.

Tablica broj 4

Podaci o planiranim i ostvarenim rashodima za rekonstrukciju i održavanje županijskih i lokalnih cesta prema Planu građenja, održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta na području Sisačko-moslavačke županije za 2022. i 2023. i izvješću o izvršenju navedenih Planova

Redni broj	Opis	2022.				2023.			
		Planirano	Ostvareno	Indeks	Udjel ostvarenih u ukupnim rashodima (u %)	Planirano	Ostvareno	Indeks	Udjel ostvarenih u ukupnim rashodima (u %)
	1	2	3	4(3/2*100)	5	6	7	8(7/6*100)	9
1.	Građenje i rekonstrukcija županijskih i lokalnih cesta	1.990.842,13	0	-	-	1.592.674,00	0	-	-
1.1.	Rekonstrukcija	1.990.842,13	0	-	-	1.592.674,00	0	-	-
2.	Redovito održavanje županijskih i lokalnih cesta	2.601.367,05	2.202.599,83	84,7	26,3	2.654.456,17	2.646.828,75	99,7	12,9
2.1.	Nadzor i pregled cesta i objekata	24.885,53	47.746,65	191,9	0,6	24.885,52	59.418,75	238,8	0,3
2.2.	Održavanje prometnih površina	887.583,74	552.688,96	62,3	6,6	887.583,79	635.240,00	71,6	3,1
2.3.	Održavanje bankina	82.951,76	42.374,38	51,1	0,5	82.951,75	56.826,25	68,5	0,3
2.4.	Održavanje pokosa	4.977,11	252,89	5,1	-	6.138,43	3.600,00	58,7	-
2.5.	Održavanje sustava odvodnje	154.290,27	151.650,39	98,3	1,8	207.379,39	254.056,25	122,5	1,2
2.6.	Održavanje prometne signalizacije i opreme	165.903,51	210.621,64	127,0	2,5	165.903,52	260.033,75	156,7	1,3
2.7.	Održavanje vegetacije	663.614,05	435.300,90	65,6	5,2	497.710,53	740.856,25	148,9	3,6
2.8.	Održavanje cestovnih objekata	16.590,36	5.377,70	32,4	0,1	34.839,74	6.250,00	17,9	-
2.9.	Interventni radovi								
2.10.	Zimska služba	598.082,16	756.586,32	126,5	9,0	746.565,80	630.547,50	84,5	3,1
2.11.	Ostali radovi	2.488,56	0	-	-	497,70	0	-	-
3.	Izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta	6.702.501,85	6.160.430,00	91,9	73,7	9.728.582,63	17.827.112,15	183,3	87,1
3.1.	Sanacija, modernizacija i proširenje cesta	5.869.034,01	6.029.603,00	-	72,1	8.401.355,21	17.563.131,08	-	85,8
3.2.	Sanacija mostova			-		716.703,00		-	
3.3.	Sanacija klizišta			-		331.807,00		-	
3.4.	Tehnološki nadzor – kontrolna ispitivanja			2,0		19.908,42		-	
3.5.	Izrada projektne dokumentacije i prometnih elaborata	53.089,13	58.365,00	109,9	0,7	159.267,00	197.675,23	124,1	1,0
3.6.	Izrada geodetskih elaborata	79.633,69	70.912,00	89,1	0,9	99.542,00	66.305,84	66,6	0,3
Sveukupno 1+2+3		11.294.711,03	8.363.029,83	74,1	100,0	13.975.712,80	20.473.940,90	146,5	100,0

Revizijom je utvrđeno da se rashodi iskazani u izvješću o izvršenju Plana građenja, održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta za 2022. i 2023. razlikuju od rashoda iskazanih u poslovnim knjigama. U izvješću o izvršenju navedenog Plana za 2023. rashodi za rekonstrukciju cesta nisu iskazani, a prema podacima iz poslovnih knjiga ostvareni su u iznosu od 1.656.435,18 eura, rashodi za redovito održavanje cesta iskazani su u iznosu od 2.646.828,75 eura, a prema podacima iz poslovnih knjiga ostvareni su u iznosu od 2.583.528,67 euro, što je 63.300,08 eura više, dok su rashodi za izvanredno održavanje iskazani u iznosu od 17.827.112,15 eura, a prema podacima iz poslovnih knjiga ostvareni su u iznosu od 14.035.474,57 eura, što je 3.791.637,58 eura više od ostvarenih.

U izvješću o izvršenju navedenog Plana za 2022. rashodi za rekonstrukciju cesta nisu iskazani, a prema podacima iz poslovnih knjiga ostvareni su u iznosu od 9.542,03 eura, rashodi za redovito održavanje cesta iskazani su u iznosu od 2.202.599,83 eura, a prema podacima iz poslovnih knjiga ostvareni su u iznosu od 2.429.054,68 euro, što je 226.454,85 eura manje, dok su rashodi za izvanredno održavanje iskazani u iznosu od 6.160.430,00 eura, a prema podacima iz poslovnih knjiga ostvareni su u iznosu od 6.455.078,36 eura, što je 294.648,36 eura manje od ostvarenih.

Uprava za ceste izvješća o izvršenju planova građenja, održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta ne sastavlja zasebno, već su dio planova građenja, održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta za sljedeću godinu. Tako navedeni Plan za 2023. sadrži i izvješće o izvršenju za 2022., a Plan za 2024. izvješće o izvršenju za 2023. Prema očitovanju Uprave za ceste, planovi/izvješća o izvršenju sastavljaju se u studenome zbog čega za dio godine (studen i prosinac) sadrže projekciju rashoda umjesto ostvarene rashode. Zbog navedenog načina sastavljanja izvješća o izvršenju planova građenja, održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta podaci o ostvarenim rashodima prema vrstama održavanja nisu u potpunosti točni, odnosno nisu istovjetni podacima iz poslovnih knjiga.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješćima o izvršenju planova građenja, održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta iskazivati rashode koji su ostvareni i evidentirani u poslovnim knjigama za kalendarsku godinu.

Rashodi za rekonstrukciju cesta u 2022. ostvareni su u iznosu od 9.542,03 eura, a u 2023. u iznosu od 1.656.435,18 eura te se odnose na rekonstrukciju kolničkog zastora Ulice Otona Kučera u Gradu Petrinji (L33047) s izgradnjom obostranih pješačkih staza. Obuhvaćaju rashode izvođenja radova rekonstrukcije, nadzora, kontrolnih ispitivanja te vodnog doprinosa. Za izvođenje radova pribavljena je građevinska dozvola. Izvoditelj radova (zajednica dva ponuditelja) odabran je u provedenom otvorenom postupku javne nabave u kojem je utvrđeno da je registriran, specijaliziran i opremljen za izvođenje radova. Za izvođenje radova zaključen je ugovor u vrijednosti od 1.600.395,10 eura s porezom na dodanu vrijednost. Zbog produljivanja roka izvođenja radova zaključena su tri dodatka navedenom ugovoru. Prema zapisniku povjerenstva za provedbu okončanog obračuna i primopredaju radova iz srpnja 2023. koji su potpisali predstavnik Uprave za ceste, izvoditelj radova te nadzorni inženjer radovi su izvedeni u skladu s ugovorom, dodacima ugovoru, zahtjevima investitora te pravilima struke. Nakon provedenog tehničkog pregleda i otklanjanja utvrđenih nedostataka dobivena je uporabna dozvola u siječnju 2024. Radovi su obračunani prema ugovorenim jediničnim cijenama u ukupnom iznosu od 1.600.234,23 eura s porezom na dodanu vrijednost.

U 2021. rashodi za građenje i rekonstrukciju cesta nisu ostvareni, a u 2020. su ostvareni u iznosu od 132,72 eura te se odnose na kupnju zemljišta za potrebe jedne ceste.

Rashodi za redovito održavanje cesta ostvareni su u 2022. u iznosu od 2.429.054,68 eura, a u 2023. u iznosu od 2.583.528,67 eura. Prema odredbama Pravilnika o održavanju cesta (Prilog), redovito održavanje cesta odnosi se na operativno održavanje cesta, radove na očuvanju stanja, zimsku službu i hitne radove. Operativno održavanje cesta odnosi se na reaktivno održavanje za popravak oštećenja ili manjih nedostataka utvrđenih pregledima i/ili izvješćima trećih strana te na periodičko održavanje koje se provodi prema godišnjem rasporedu, uglavnom za provjeru uređaja i instalacija, čišćenje, održavanje sustava za odvodnju i krajolika. Radovi na očuvanju stanja obuhvaćaju planirano održavanje za očuvanje cestovne imovine na temelju rezultata pregleda. Uključuju popravak većih oštećenja, obradu prometnih površina, zamjenu cestovne opreme koja nije u funkciji (znakovi i ograde) i korektivne mjere za bankine i sustave za odvodnju koji nisu u funkciji (ne odnosi se na izvanredno održavanje). Zimska služba provodi se u svrhu osiguranja prohodnosti cesta u zimskim uvjetima. Hitni radovi provode se zbog izvanrednih vremenskih prilika ili drugih elementarnih nepogoda.

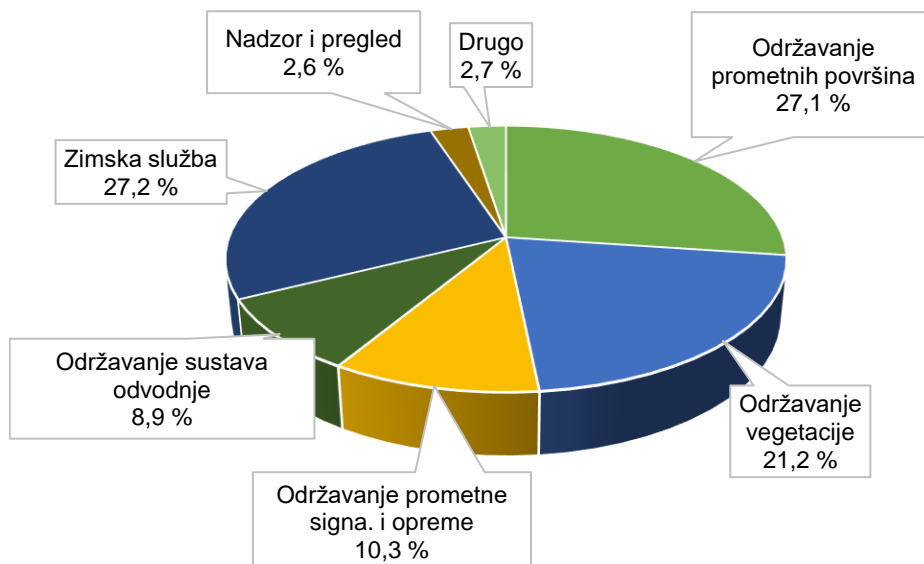
Tijekom 2022. i 2023. radove redovitog održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta na području Županije obavljale su četiri pravne osobe odabrane kao zajednica ponuditelja (dalje u tekstu: izvoditelj radova) u provedenom otvorenom postupku javne nabave 2021. i ponovno 2023. Odabrani izvoditelj bio je jedini ponuditelj u provedenim postupcima nabave, u kojima je utvrđeno da je registriran, specijaliziran i opremljen za poslove koji su mu povjereni. S izvoditeljem radova zaključeni su okvirni sporazumi za nabavu radova redovitog održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta na području Sisačko-moslavačke županije za razdoblje od dvije godine u travnju 2021. i 2023. Okvirnim sporazumom zaključenim u 2021., između ostalog, ugovoreno je da se tijekom trajanja prvog pojedinačnog ugovora cijena radova neće mijenjati osim u slučaju da se nakon zaključivanja okvirnog sporazuma cijene elemenata na temelju kojih je određena cijena radova povećaju u tolikoj mjeri da bi ta cijena trebala biti veća za više od 10,0 %, odnosno u drugoj godini veća za više od 5,0 %. Okvirnim sporazumom zaključenim u 2023. nije ugovorena mogućnost povećanja cijena radova. Godišnjim ugovorima, zaključenim na temelju okvirnih sporazuma, za razdoblje 1. svibnja 2021. – 30. travnja 2022. te 1. svibnja 2022. – 30. travnja 2023., vrijednost radova ugovorena je u iznosu od 2.654.505,38 eura, a za razdoblje 1. svibnja 2023. – 30. travnja 2024. u iznosu od 2.902.508,80 eura. Pregled jediničnih cijena radova redovitog održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta ugovorenih za razdoblje 1. svibnja 2023. – 30. travnja 2024. (zadnje zaključen ugovor) dan je u Prilogu 1. Pregledom obračuna izvedenih radova u svibnju i listopadu 2022. i 2023. utvrđeno je da su cijene izvedenih radova obračunane po ugovorenim jediničnim cijenama. Zahtjeve izvoditelja radova za povećanje cijena radova, prema očitovanju Uprave za ceste, nisu prihvatili jer financijska sredstva za navedeno nisu bila osigurana.

Uprava za ceste planiranje i praćenje izvršenja radova redovitog održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta provodi unutar programa Redovnog održavanja cesta koji je sastavni dio Informacijskog sustava održavanja cesta. Pristup navedenom Programu ima i izvoditelj radova koji izrađuje mjesečne operativne programe održavanja cesta. Uprava za ceste po potrebi mijenja količine i vrste pojedinih planiranih radova te odobrava navedene Programe. Po odobrenju mjesečnog operativnog programa održavanja cesta, izvoditelj u program Redovnog održavanja cesta unosi podatke o izvedenim radovima (količine), prema ugovorenim vrstama te cestama na kojima su radovi izvedeni. U programu su vidljivi podaci o cesti na kojoj su radovi izvedeni, vrsti radova, planiranoj i izvedenoj količini, ugovorenoj cijeni te iznosu planiranih i izvedenih radova. Za redovito održavanje županijskih i lokalnih cesta u zimskom razdoblju 2022. i 2023., Uprava za ceste je donijela izvedbene programe radova na održavanju županijskih i lokalnih cesta u zimskim uvjetima s propisanim elementima.

U grafičkim prikazima u nastavku daje se struktura rashoda za redovito održavanje cesta, prema vrstama održavanja, u 2022. i 2023.

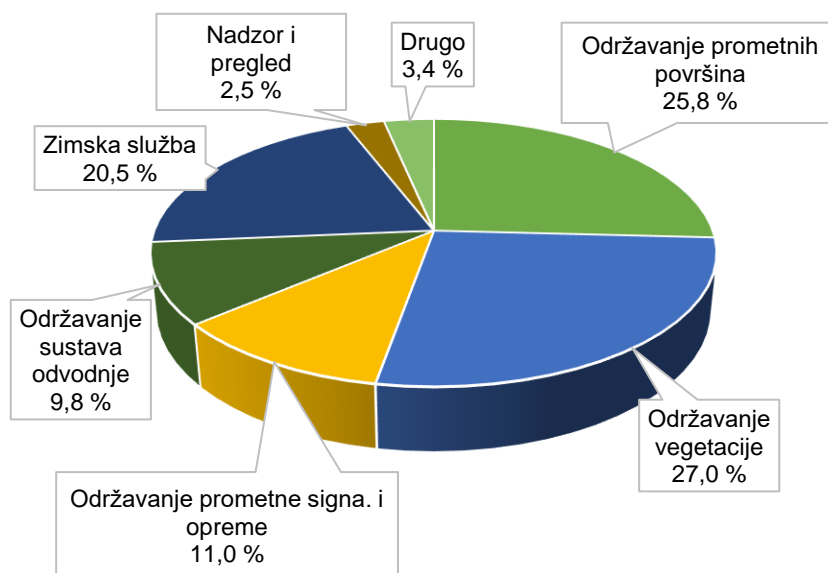
Grafički prikaz broj 3

Struktura rashoda za redovito održavanje cesta u 2022.

Grafički prikaz broj 4

Struktura rashoda za redovito održavanje cesta u 2023.

Prema podacima iz grafičkih prikaza, najveći dio sredstava za redovito održavanje, u 2022. i 2023. utrošen je za održavanje prometnih površina, održavanje vegetacije i zimsku službu.

Rashodi za izvanredno održavanje u 2022. planirani su u iznosu od 8.585.194,64 eura, a ostvareni su u iznosu od 6.455.078,36 eura ili 75,2 % planiranih. U 2023. planirani su u iznosu od 19.332.900,00 eura, a ostvareni su u iznosu od 14.035.474,57 eura ili 72,6 % planiranih. Pojedini radovi nisu izvedeni, najvećim dijelom, jer gradovi i općine nisu osigurali sredstva prema ugovorima o sufinanciranju ili zbog nepripremljenosti projektne dokumentacije, a pojedini su izvedeni, iako nisu bili planirani, zbog osiguravanja sredstava iz Fonda solidarnosti Europske unije. Rashodi za izvanredno održavanje u 2023. značajno su porasli u odnosu na 2020. (prije potresa), kada su ostvareni u iznosu od 3.447.881,77 eura. Izvanredno održavanje se odnosi na sanaciju i modernizaciju kolnika⁵, odnosno na radove na sanaciji kolnika, klizišta i mostova. Izvođenje radova povjereno je izvoditeljima nakon provedenih otvorenih postupaka javne nabave (utvrđeno na uzorku) te su zaključeni ugovori o nabavi. Ugovoreni radovi i usluge obračunani su po ugovorenim cijenama. Obračunske situacije ovjerio je nadzorni inženjer. Prema primopredajnim zapisnicima, radovi su izvedeni u skladu s ugovorom. Izvanredno održavanje je velikim dijelom financirano iz pomoći gradova i općina, a u 2023. i iz Fonda solidarnosti Europske unije.

Na slici broj 1 daje se prikaz mosta, za čije izvanredno održavanje su ostvareni rashodi u 2022. i 2023.

Slika broj 1

Izvor: mrežne stranice Općine Martinska Ves

Za sve vrste radova, propisana je obveza obavljanja stručnog nadzora.

Odredbama Zakona o cestama, propisana je obveza ustupanja usluga stručnog nadzora na poslovima građenja i održavanja te obavljanja stručnog nadzora i kontrole kakvoće ugrađenih materijala na redovitom i izvanrednom održavanju. Odredbama Pravilnika o održavanju cesta, između ostalog, propisano je da stručni nadzor nad izvođenjem radova održavanja (javnih) cesta mogu provoditi samo osobe koje imaju pravo uporabe strukovnog naziva ovlaštene arhitekt ili ovlaštene inženjer sukladno posebnom propisu.

⁵ Prema obrazloženju Uprave za ceste, sanacija je stavljanje novog sloja asfalta na već postojeći, a modernizacija je stavljanje asfalta na makadamski kolnik.

Odredbama ugovora o redovitom održavanju zaključenim za razdoblje 2022. i 2023., utvrđeno je da izvoditelj jamči kvalitetu izvedenih radova i upotrijebljenih materijala te se obvezuje ugrađivati materijale za koje ima uredne potvrde o kvaliteti i o tome osigurati odgovarajuće dokaze kvalitete i predložiti ih ili dostaviti na zahtjev naručitelja. Izvoditelj se obvezuje za obavljanje ugovorenih radova koristiti proizvode koji ne zagađuju okoliš, a za koje će osigurati odgovarajuće dokaze i predložiti ih naručitelju. Ugovorne strane suglasne su da će se ispitivanja radi utvrđivanja kvalitete izvedenih radova i ugrađenih materijala i opreme provoditi sukladno odgovarajućim tehničkim uvjetima i propisima, standardima te normama koje se primjenjuju za izvođenje tih radova. Izvoditelj se obvezuje osigurati potrebnu pomoć i dokumentaciju prilikom ispitivanja kvalitete.

U 2022. i 2023. obavljanje nadzora nad radovima rekonstrukcije kolničkog zastora Ulice Otona Kučera u Gradu Petrinji s izgradnjom obostranih pješačkih staza te na sanaciji jednog mosta povjereno je ovlaštenim pravnim osobama. Nadzor nad radovima izvanrednog i redovitog održavanja obavljali su zaposlenici Uprave za ceste, koji imaju pravo uporabe strukovnog naziva ovlašteni inženjer građevinarstva.

Uprava za ceste provjerava kvalitetu ugrađenog materijala i od dobavljača traži ispitne izvještaje o njegovoj kvaliteti. Također, obavlja ispitivanje dijelova ceste u svrhu dokazivanja ispunjavanja temeljnih zahtjeva ceste. Osim toga, u okviru redovitog održavanja cesta, vizualno se pregledava i provjerava stanje cesta, odnosno površinsko stanje asfaltnog kolnika. Prikupljene podatke u digitalnom obliku unosi u tablice, koje su osnova za planiranje sanacije pojedinih dijelova ceste.

Nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama i informiranje javnosti

Odredbama Zakona o cestama propisano je da Uprava za ceste izrađuje izvješća za potrebe Županijske skupštine i župana. Također, Ministarstvo pravosuđa i uprave je u ožujku 2022. donijelo Upute za izradu godišnjeg izvještaja o radu za tijela javne uprave, radi ujednačenog pristupa izradi i sadržaju godišnjeg izvještaja o radu. Navedene Upute su donesene na temelju Zaključka Vlade Republike Hrvatske iz prosinca 2019. Prema spomenutim Uputama, tijela javne uprave donose godišnji izvještaj o radu najkasnije do 30. travnja tekuće godine za prethodno izvještajno razdoblje. Uputama su, između ostalog, razrađeni elementi i sadržaj godišnjeg izvještaja o radu, svrha njegova donošenja te povezanost izvještavanja sa sustavom upravljanja kvalitetom. Također je navedena obveza izrade godišnjeg plana rada. Godišnji izvještaj o radu je upravljačko-izvještajni akt koji treba sadržavati podatke o izvršenju aktivnosti te utrošku proračuna i ostalih resursa iz godišnjeg plana rada u izvještajnom razdoblju. U njemu se također opisuje ostvarenje planiranih poslova povezanih s djelokrugom i ustrojstvom te aktivnostima za provedbu mjera sadržanih u kratkoročnim aktima strateškog planiranja (provedbeni programi, akcijski planovi) izrađenih na temelju odredbi Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17 i 151/22). Odredbama Statuta Uprave za ceste, propisano je da Upravno vijeće, između ostalog, odobrava izvještaje o izvršenju godišnjeg programa rada i razvoja.

Uprava za ceste ne sastavlja izvješće o radu, ali sastavlja izvješća o izvršenju planova građenja, održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta. Međutim, navedena izvješća nisu sastavljena zasebno, već su dio planova građenja, održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta za sljedeću godinu. Navedena izvješća ne sadrže indekse, odnosno postotak izvršenja plana te obrazloženja u vezi s realizacijom programa i druga obrazloženja.

Također, ne sadrže pokazatelje stanja cestovne mreže na način propisan odredbama Pravilnika o održavanju cesta. Međutim, u izvješćima se donosi ocjena stanja kolnika (od nula do pet), opća, odnosno opisna ocjena stanja cesta te izračun sredstava potreban za dostizanje standarda održavanja cesta.

Prema navedenim izvješćima, stanje kolnika u razdoblju 2020. – 2023. znatno je poboljšano, jer su kolnici bez oštećenja ili s lokalnim oštećenjima na površini manjoj od 30,0 % (ocjena nula) povećani za 207,18 km ili 87,6 %. Međutim, prema izvješću za 2022. dio županijskih i lokalnih cesta, i nadalje, ne udovoljava standardima i potrebama širinom kolnika, građene su u vrijeme kada su osovinska opterećenja bila manja, što je uzrok brzog propadanja, a ostvarenim prihodima moguće je ostvariti standard održavanja s 35,2 %.

Državni ured za reviziju preporučuje sastavljati godišnje izvješće o radu, čiji će sastavni dio biti izvršenje plana građenja, održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta, u skladu s odredbama Zakona o cestama, Uputom Ministarstva pravosuđa i uprave za izradu godišnjeg izvještaja o radu za tijela javne uprave te Statutom Uprave za ceste. Izvješće treba sadržavati indekse, odnosno postotak izvršenja plana građenja, održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta te obrazloženja u vezi s realizacijom. Također, preporučuje se utvrditi i pratiti pokazatelje učinkovitosti utvrđene odredbama Pravilnika o održavanju cesta, za koje Uprava za ceste ocijeni da bi bili primjereni s obzirom na cestovnu mrežu u svojoj nadležnosti.

Odredbama Pravilnika o održavanju cesta propisano je da je praćenje učinkovitosti od temeljne važnosti za utvrđivanje jesu li postignuti zadani ciljevi. Učinkovitost održavanja županijskih i lokalnih cesta treba kontinuirano mjeriti kroz pokazatelje stanja cestovne mreže i pokazatelje operativne razine upravljanja. Pokazatelji stanja cestovne mreže služe za praćenje utjecaja održavanja na stanje cesta u smislu pružanja usluga korisnicima ceste i dugoročnog očuvanja mreže, a pokazatelji operativne razine upravljanja za praćenje izvedbe radova i usluga održavanja. Izmjereni pokazatelji trebaju pokazivati stupanj učinkovitosti održavanja županijskih i lokalnih cesta u ostvarivanju zahtjeva sigurnosti, funkcionalnosti i održivosti cesta. Zahtjevi u pogledu sigurnosti cesta odnose se na upravljanje cestama u skladu s pravnom regulativom u cilju zadovoljavanja potreba korisnika cesta, zahtjevi u pogledu funkcionalnosti na održavanje cesta otvorenima i dostupnima te osiguravanje pravilnog funkcioniranja svih cestovnih elemenata, a zahtjevi u pogledu održivosti na sprječavanje propadanja cestovne mreže, odnosno na njezino održavanje u dobrom stanju. Stoga se u nastavku daju podaci o udjelu asfaltnih i makadamskih kolnika u ukupnoj duljini cesta (poboljšanje prema vrsti kolnika) te prihodi, rashodi i izdaci po kilometru ceste i zaposlenom, koji se mogu koristiti za mjerenje učinkovitosti između županijskih uprava za ceste.

U tablici broj 5 daju se podaci o udjelu duljine cesta s asfaltnim i makadamskim kolnikom u ukupnoj duljini županijskih i lokalnih cesta na području Županije u razdoblju 2020. – 2023.

Tablica broj 5

Podaci o udjelu duljine cesta s asfaltnim i makadamskim kolnikom u ukupnoj duljini županijskih i lokalnih cesta na području Županije u razdoblju 2020. – 2023.

Godina	Ceste	Ukupna duljina (u km)	Ceste s asfaltnim kolnikom		Ceste s makadamskim kolnikom	
			Duljina (u km)	Udjel (u %)	Duljina (u km)	Udjel (u %)
1	2	3 (4+6)	4	5 (4/3*100)	6	7 (6/3*100)
2020.	Županijske	643,03	588,91	91,6	54,12	8,4
	Lokalne	579,36	423,57	73,1	155,79	26,9
	Ukupno	1 222,39	1 012,48	82,8	209,91	17,2
2021.	Županijske	645,52	595,00	92,2	50,52	7,8
	Lokalne	579,93	432,42	74,6	147,51	25,4
	Ukupno	1 225,45	1 027,42	83,8	198,03	16,2
2022.	Županijske	644,54	600,92	93,2	43,62	6,8
	Lokalne	579,93	437,67	75,5	142,26	24,5
	Ukupno	1 224,47	1 038,59	84,8	185,88	15,2
2023.	Županijske	653,48	607,59	93,0	45,89	7,0
	Lokalne	577,69	445,10	77,0	132,59	23,0
	Ukupno	1 231,17	1 052,69	85,5	178,48	14,5

Podaci iz tablice broj pet ukazuju na trend povećanja udjela županijskih i lokalnih cesta s asfaltnim kolnikom, odnosno smanjenja udjela cesta s makadamskim kolnikom u ukupnoj duljini cesta. Ukupna duljina županijskih i lokalnih cesta porasla je od 2020. do 2023. za 8,78 km. Do promjena u ukupnoj duljini cesta, između ostalog, dolazi zbog promjena u razvrstavanju javnih cesta na temelju odluka te izmjena i dopuna odluka o razvrstavanju koje donosi nadležni ministar. U razdoblju 2020. – 2023. doneseno je osam odluka i izmjena i dopuna odluka o razvrstavanju javnih cesta.

U tablici broj 6 daju se podaci o ostvarenim prihodima te rashodima i izdacima Uprave za ceste, po kilometru ceste i zaposleniku u 2022. i 2023. Uprava za ceste u nadležnosti je imala 1 224,47 km, odnosno 1 231,17 km županijskih i lokalnih cesta te 15 zaposlenika.

Tablica broj 6

Podaci o ostvarenim prihodima te rashodima i izdacima Uprave za ceste,
po kilometru ceste i zaposleniku u 2022. i 2023.

u eurima

Redni broj	Prihodi te rashodi i izdaci	Ostvareno		Ostvareno po kilometru ceste		Ostvareno po zaposleniku	
		2022.	2023.	2022.	2023.	2022.	2023.
1	2	3	4	5	6	7	
1.	Ukupni prihodi	12.119.158,72	21.576.186,14	9.897,48	17.524,95	807.943,92	1.438.412,41
1.1.	Prihodi od godišnje naknade za uporabu javnih cesta	4.930.790,91	5.149.897,41	4.026,88	4.182,93	328.719,40	343.326,50
1.2.	Prihodi iz proračuna	7.032.203,68	16.287.682,03	5.743,06	13.229,44	468.813,58	1.085.845,47
1.3.	Drugi prihodi	156.164,13	138.606,70	127,54	112,59	10.410,95	9.240,45
2.	Ukupni rashodi i izdaci	10.551.865,37	23.290.126,76	8.617,50	18.917,07	703.457,70	1.552.675,12
2.1.	Rashodi za građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta	8.893.675,07	18.275.438,42	7.263,29	14.843,96	592.911,68	1.218.362,57
2.1.1.	Rashodi za građenje i rekonstrukciju	9.542,03	1.656.435,18	7,80	1.345,42	636,14	110.429,02
2.1.2.	Rashodi za redovito održavanje*	2.429.054,68	2.583.528,67	1.983,76	2.098,44	161.936,98	172.235,25
2.1.3.	Rashodi za izvanredno održavanje	6.455.078,36	14.035.474,57	5.271,74	11.400,11	430.338,56	935.698,31
2.2.	Rashodi Uprave za ceste	633.342,32	627.125,05	517,24	509,38	42.222,83	41.808,34
2.2.1.	Rashodi za zaposlene	337.556,42	402.391,20	275,68	326,84	22.503,77	26.826,08
2.2.2.	Materijalni rashodi	166.996,21	185.101,76	136,39	150,35	11.133,08	12.340,12
2.2.3.	Drugi rashodi Uprave za ceste	128.789,69	39.632,09	105,18	32,19	8.585,98	2.642,14
2.3.	Drugi rashodi za upravljanje županijskim i lokalnim cestama	637.085,70	4.000.383,79	520,30	3.249,26	42.472,38	266.692,26
2.4.	Otplata kredita	387.762,28	387.179,50	316,68	314,48	25.850,82	25.811,97

Tijekom 2022. i 2023. obavljeno je 19 inspekcijskih nadzora nad županijskim i lokalnim cestama u nadležnosti Uprave za ceste, o čemu su sastavljeni zapisnici. Prema zapisnicima o obavljenim inspekcijskim nadzorima, utvrđene su nepravilnosti koje se uglavnom odnose na loše stanje (oštećenja) i neodržavanje kolnika, vegetacije uz kolnik, bankina i odvodnje. Postupajući po rješenjima inspekcije za ceste, Uprava za ceste je izvoditelju radova redovitog održavanja županijskih i lokalnih cesta naložila žurno obavljanje radova u cilju otklanjanja utvrđenih nepravilnosti te o obavljenim radovima izvijestila inspekciju za ceste.

Prema odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama, tijela javne vlasti obvezna su na mrežnim stranicama objaviti na lako pretraživ način, između ostalog, godišnje planove, programe, strategije, upute, izvješća o radu, financijska izvješća i druge odgovarajuće dokumente koji se odnose na područje rada tijela javne vlasti, zaključke sa službenih sjednica tijela javne vlasti i službene dokumente usvojene na tim sjednicama te informacije o radu formalnih radnih tijela iz njihove nadležnosti, informacije o postupcima javne nabave, dokumentaciji za nadmetanje i informacije o izvršavanju ugovora, odgovore na najčešće postavljena pitanja, o načinu podnošenja upita građana i medija, kao i ostale informacije (vijesti, priopćenja za javnost, podaci o aktivnostima), u svrhu informiranja javnosti o svom radu i ostvarivanju njihovih prava i izvršavanju obveza.

Uprava za ceste je na mrežnim stranicama objavila, između ostalog, podatke koji se odnose na osnivanje, djelatnost, ustroj, akte, propise, obavijesti, javnu nabavu, obrasce za zahtjeve i suglasnosti, financijske planove i izvješća, planove građenja, održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta te izvještaj o njihovom izvršenju, informacije o načinima plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta s računima za uplatu.

Također, na mrežnim stranicama objavljen je obrazac putem kojega građani mogu prijaviti oštećenja na cesti. Prema očitovanju, Uprava za ceste putem navedenog obrasca nije zaprimila nijednu prijavu građana.

Na mrežnim stranicama od siječnja 2020. ne objavljuju se zapisnici sa sjednica Upravnog vijeća, što nije u skladu s odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama.

Državni ured za reviziju nalaže na mrežnim stranicama objavljivati zapisnike sa sjednica Upravnog vijeća, u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama.

Odredbama članka 31. Zakona o cestama, propisano je da su ostali poslovi upravljanja javnim cestama, između ostalog, osiguranje obavješćivanja javnosti o stanju i prohodnosti javnih cesta, izvanrednim događajima na njima i meteorološkim uvjetima značajnim za sigurno odvijanje prometa.

Uprava za ceste na mrežnim stranicama obavještava javnost o stanju i prohodnosti javnih cesta te izvanrednim događajima značajnim za sigurno odvijanje prometa. Također, o navedenome obavještava Hrvatski autoklub⁶.

⁶ Hrvatski autoklub je nacionalna, neprofitna i nestranačka udruga u koju su udruženi autoklubovi te građani, vozači i vlasnici vozila na motorni pogon. Udruga obavlja više djelatnosti, od kojih je jedna informiranje javnosti o stanju i prohodnosti cesta.

OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA NA PODRUČJU SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Županije. Ciljevi revizije bili su ocijeniti cjelovitost podataka o županijskim i lokalnim cestama, ocijeniti svrsishodnost financiranja upravljanja županijskim i lokalnim cestama, ocijeniti učinkovitost planiranja, građenja, rekonstrukcije i održavanja županijskih i lokalnih cesta te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora i informiranja javnosti pri upravljanju županijskim i lokalnim cestama.

Na temelju revizijom utvrđenih činjenica, primjenjujući utvrđene kriterije, Državni ured za reviziju ocijenio je da je Uprava za ceste ustrojila i vodi Bazu cestovnih podataka, poduzima radnje za rješavanje imovinskopравnih odnosa, ustrojila je analitičku knjigovodstvenu evidenciju cesta, a u poslovnim knjigama su evidentirane te popisom imovine i obveza koncem 2023. obuhvaćene sve županijske i lokalne ceste. Također, donosi financijske planove i planove građenja, održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta, čija je obveza donošenja utvrđena propisima, obavlja redovite i izvanredne preglede cesta te je organizirala ophodarsku službu koji čine temelj za planiranje radova na cestama, osigurala je programsko praćenje izvršenja ugovora o redovitom održavanju cesta, provodi se stručni nadzor nad izvođenjem radova te se provjerava kvaliteta ugrađenog materijala. Osim toga, informira javnost o stanju i prohodnosti javnih cesta i izvanrednim događajima značajnim za sigurno odvijanje prometa te sastavlja izvješća o realizaciji/izvršenju planova građenja, održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta.

Međutim, utvrđeno je da Uprava za ceste nije unosila, ažurirala i održavala podatke u Alfanumeričkoj bazi podataka za županijske i lokalne ceste putem *web* aplikacije te da rješavanje imovinskopравnih odnosa za ceste traje dugo, jer je u 25 godina uređeno vlasništvo za 23,2 % cesta. Također, nisu donesene izmjene i dopune planova građenja, održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta, iako su donesene izmjene i dopune financijskih planova, evidencija o obavljenim pregledima cesta ne sadrži zapisnike, odnosno dokaze o stanju ceste, a operativni programi održavanja cesta ne sadrže prikaz zatečenog stanja ceste na početku planskog razdoblja, razine prednosti te prikaz očekivanog stanja na kraju planskog razdoblja, doneseni kriteriji za uvrštavanje cesta u plan održavanja nisu mjerljivi i usklađeni s razinama prednosti propisanim odredbama Pravilnika o održavanju cesta, a iz dokumentacije nije vidljivo jesu li pri planiranju primijenjeni. Na mrežnim stranicama ne objavljuju se zapisnici sa sjednica Upravnog vijeća. Izvješća o radu Uprave za ceste nisu sastavljena, a izvješća o izvršenju planova građenja, održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta ne sadrže točne podatke o ostvarenim rashodima, odnosno o rashodima za kalendarsku godinu te indekse i obrazloženja u vezi s realizacijom plana.

Prema podacima Uprave za ceste, dio županijskih i lokalnih cesta ne udovoljava standardima i potrebama širinom kolnika, građene su u vrijeme kada su osovinska opterećenja bila manja, što je uzrok brzog propadanja, na dijelu asfaltnih cesta postoje ulegnuća, mrežaste pukotine, napuknuća kolnika, neadekvatan poprečni i uzdužni nagib kolnika, bankine su više od kolnika, a s prihodima je moguće ostvariti standard održavanja do 35,0 %. Najznačajniji prihodi koji se ostvaruju su naknada koja se plaća pri registraciji vozila i pomoći iz državnog proračuna na koje Uprava za ceste nema utjecaja. Osim toga, nisu ostvareni prihodi od naknade za prekomjernu upotrebu javnih cesta i korisnička naknada, koji su odredbama Zakona o cestama propisani kao prihodi za financiranje županijskih i lokalnih cesta, jer Vlada Republike Hrvatske i nadležno Ministarstvo nisu donijeli provedbene propise o mjerilima za izračun, odnosno o uvođenju, visini i namjeni.

Stoga je Uprava za ceste uvela praksu da gradovi i općine sufinanciraju radove izvanrednog održavanja cesta na svome području. Na problem nedostatnosti sredstava potrebnih za održavanje i gradnju županijskih i lokalnih cesta ukazuje i Udruga županijskih uprava za ceste Hrvatske. S obzirom na to da se sredstva troše uglavnom za redovito i izvanredno održavanje cesta, rekonstrukcija i gradnja novih cesta se ne provodi (u razdoblju od četiri godine obavljena je rekonstrukcija jedne ceste) te vrijednost cesta kontinuirano pada. Međutim, Uprava za ceste je u 2022. i 2023. ostvarila pomoći iz državnog proračuna, zbog potresa, pomoću kojih je obavljeno izvanredno održavanje jednog dijela cesta te su kolnici bez oštećenja ili s lokalnim oštećenjima na površini manjoj od 30,0 % u razdoblju 2020. – 2023. povećani za 207,18 km ili 87,6 %, a udio takvih kolnika u ukupnoj duljini asfaltnih kolnika je 42,1 %. Program građenja i održavanja javnih cesta Vlada Republike Hrvatske nakon 2020. nije donijela te Uprava za ceste na programe građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta nije dobila suglasnost nadležnog Ministarstva te nije mogla svoje programe i razvoj županijskih i lokalnih cesta uskladiti s planovima više razine.

Slijedom navedenog, Državni ured za reviziju ocjenjuje da je upravljanje županijskim i lokalnim cestama na području Županije u nadležnosti Uprave za ceste **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te se daju sljedeći nalozi i preporuke, prema područjima revizije:

1. Evidencije o županijskim i lokalnim cestama

- 1.1. Ovlastiti osobu za unošenje podataka u Alfnumeričku bazu podataka o javnim cestama te pisano zatražiti od Hrvatskih cesta d.o.o. jedinstveni identifikacijski broj i lozinku za prijavu, zbog prikupljanja, obrade, ažuriranja, verifikacije i održavanja tehničkih podataka za županijske i lokalne ceste kojima upravlja u navedenoj Bazi podataka.
- 1.2. Ubrzati aktivnosti za upis županijskih i lokalnih cesta u zemljišne knjige i katastar kao javnog dobra u općoj uporabi neotuđivog vlasništva Republike Hrvatske, uz upis Uprave za ceste kao pravne osobe ovlaštene upravljati županijskim i lokalnim cestama s obzirom na to da su u razdoblju od osnivanja Uprave za ceste 1997. do konca 2023. (25 godina) uređeni imovinskopravni odnosi za 23,2 % cesta.
- 1.3. Preporučuje se izraditi plan provedbe aktivnosti rješavanja imovinskopravnih odnosa s rokovima provedbe, prioritetima, odgovornim osobama, načinom i rokovima izvješćivanja o provedbi te sustavno pratiti provedbu.

2. Planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta

- 2.1. Donositi izmjene i dopune planova građenja, održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta, radi usklađivanja navedenih planova s izmjenama i dopunama financijskih planova.
- 2.2. Evidenciji o obavljenim pregledima županijskih i lokalnih cesta priložiti zapisnike o obavljenom pregledu ceste i dokaze o stanju ceste, u skladu s odredbama Pravilnika o održavanju cesta.

- 2.3. Operativne programe održavanja cesta izraditi na način da sadrže prikaz zatečenog stanja ceste na početku planskog razdoblja, razine prednosti te prikaz očekivanog stanja na kraju planskog razdoblja, u skladu s odredbama Pravilnika o održavanju cesta.
- 2.4. Razmotriti donesene kriterije za uvrštavanje cesta u programe i planove, a posebice u odnosu na vrstu radova koju je na njima potrebno izvesti, uskladiti ih s razinama prednosti utvrđenim Pravilnikom o održavanju cesta i nakon toga dosljedno primjenjivati. Utvrđeni kriteriji trebaju biti mjerljivi i jednostavno primjenjivi.
- 2.5. U izvješćima o izvršenju planova građenja, održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta iskazivati rashode koji su ostvareni i evidentirani u poslovnim knjigama za kalendarsku godinu.

3. Nadzor nad upravljanjem županijskih i lokalnih cesta i informiranje javnosti

- 3.1. Sastavljati godišnje izvješće o radu, čiji će sastavni dio biti izvršenje plana građenja, održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta, u skladu s odredbama Zakona o cestama, Uputom Ministarstva pravosuđa i uprave za izradu godišnjeg izvještaja o radu za tijela javne uprave te Statutom Uprave za ceste. Izvješće treba sadržavati indekse, odnosno postotak izvršenja plana građenja, održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta i obrazloženja u vezi s realizacijom.
- 3.2. Utvrditi i pratiti pokazatelje učinkovitosti utvrđene odredbama Pravilnika o održavanju cesta, za koje Uprava za ceste ocijeni da bi bili primjereni s obzirom na cestovnu mrežu u svojoj nadležnosti.
- 3.3. Na mrežnim stranicama objavljivati zapisnike sa sjednica Upravnog vijeća, u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama.

Državni ured za reviziju mišljenja je da bi se provedbom navedenih naloga i preporuka postigla poboljšanja u vezi s evidencijama, planiranjem i održavanjem te nadzorom nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama i informiranjem javnosti, čime bi se povećala učinkovitost upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Županije.

OČITOVANJE ŽUPANIJSKE UPRAVE ZA CESTE SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Županijska uprava za ceste Sisačko-moslavačke županije očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti Upravljanje županijskim i lokalnim cestama na području Sisačko-moslavačke županije. U Očitovanju navodi da prihvaća naloge, preporuke i mišljenje navedeno u Izvješću o obavljenoj reviziji učinkovitosti te da će postupiti po njima.

Prilog 1

Pregled jediničnih cijena radova redovitog održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta ugovorenih za razdoblje 1. svibnja 2023. – 30. travnja 2024.
(zadnje zaključen ugovor)

Redni broj	Poslovi redovitog održavanja	Opis radova redovitog održavanja	Jedinica mjere	1. svibnja 2023. – 30. travnja 2024.
1		2	3	4
1.	Nadziranje i pregledi cesta i objekata	Ophodnja ceste	H	21,24
		Otklanjanje posljedica izvanrednih događaja	H	27,42
		Redoviti pregledi cesta i objekata	H	21,24
2.	Održavanje kolnika	Čišćenje većih površina kolnika	m ²	0,03
		Ručno čišćenje kolnika s uklanjanjem manje količine materijala	m ²	0,08
		Strojno čišćenje kolnika s uklanjanjem veće količine materijala	m ³	10,11
		Popravak udarnih jama s obradom rubova	T	172,21
		Ručni popravak lokalnog oštećenja kolnika površine do 50 m ² u jednom kilometru – korištenjem termokontejnera	T	120,70
		Popravak lokalnog oštećenja kolnika do 50 m ² u jednom kilometru, ručno	t	124,76
		Popravak lokalnog oštećenja kolnika površine do 100 m ² u jednom kilometru, strojno	t	82,75
		Popravak lokalnog oštećenja kolnika površine do 400 m ² u jednom kilometru, strojno	t	83,51
		Popravak zaglađenog kolnika	m ²	0,79
		Popravak lokalnih uzdužnih i poprečnih neravnina na kolniku	m ²	1,19
		Popravak uzdužnih i poprečnih pukotina	m	3,65
		Popravak ispuha	m ²	35,31
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 16 base 50/70-AG6, M2 kao izravnavajućeg sloja do 3 000 m ² po lokaciji	t	73,77
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 22 base 50/70-AG6, M2 kao izravnavajućeg sloja do 3 000 m ² po lokaciji	t	71,69
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 16 surf 50/70-AG4, M4 kao završnog sloja do 3 000 m ² po lokaciji	t	74,44
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 11 surf 50/70-AG3, M3 kao završnog sloja do 3 000 m ² po lokaciji	m ²	7,96
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 11 surf 50/70-AG4, M3 kao završnog sloja do 3 000 m ² po lokaciji	m ²	7,29
		Nabava i dovoz kamenog materijala – nesortirani kameni materijal	m ³	15,83
		Nabava i dovoz kamenog materijala 0-30 mm	m ³	29,08
		Nabava i dovoz kamenog materijala 0-60 mm	m ³	29,08
		Popravak udarnih jama	m ³	50,45
		Profiliranje kolnika	m ²	0,05
		Strojna ugradnja kamenih materijala	m ³	4,51
		Popravak ispuha	m ²	21,02
3.	Održavanje bankina i berme	Strojno uklanjanje nadvišenih dijelova bankina	m ²	0,11
		Ručno uklanjanje nadvišenih dijelova bankina	m ²	3,28
		Popravak oštećenih bankina	m ³	35,75
		Ručno prosijecanje nadvišenih dijelova bankina radi osiguranja otjecanja vode s kolnika	m	0,82
4.	Održavanje usjeka, zasjeka i nasipa	Ručno uklanjanje nestabilnog materijala s pokosa usjeka i zasjeka	h	11,26
		Popravak manjih oštećenja dijelova trupa ceste	m ³	34,42
		Uklanjanje materijala nakupljenih iza zaštitnih mreža pokosa	m ³	2,82
		Popravak oštećenih dijelova zaštitne žičane mreže pokosa	m ²	3,82
		Postavljanje zaštitne žičane mreže na pokos	m ²	30,93
		Postavljanje betonskih zaštitnih elemenata (BEPO) za osiguranje pokosa	m	73,19
		Ručno čišćenje usjeka, zasjeka i nasipa od otpadaka	h	13,36
		Lokalno ozelenjavanje pokosa nasipa, zasjeka i usjeka	m ²	3,28
5.	Održavanje objekata za odvodnju	Strojno produbljivanje cestovnih i odvodnih jaraka na propisani profil i uzdužni pad	m	3,33
		Strojni iskop cestovnih jaraka	m ³	9,23
		Ručno produbljivanje cestovnih jaraka	m	7,94
		Ručno uklanjanje nanosa, osulina i ostalog materijala iz cestovnih jaraka	m ³	27,14
		Čišćenje rigola	m	0,41
		Čišćenje zatvorenih rigola	m	8,20
		Čišćenje zatvorenog sustava odvodnih kanala	m	9,72
		Čišćenje slobodnog profila propusta od nanosa	m ³	55,72
		Čišćenje slivnika, revizijskih okana, taložnica, separatora i sličnih građevina	m ³	58,72
		Čišćenje sustava odvodnje vodom pod pritiskom	h	106,80
		Zamjena oštećenog poklopca revizionog okna u kolniku	kom	264,58

Redni broj	Poslovi redovitog održavanja	Opis radova redovitog održavanja	Jedinica mjere	1. svibnja 2023. – 30. travnja 2024.
	1	2	3	4
		Zamjena oštećene slivničke rešetke	kom	149,84
		Korekcija visine revizionog okna	kom	124,58
		Korekcija visine slivnika	kom	89,84
		Popravlak oštećenih betonskih pasica	m ³	124,56
		Popravlak oštećenih betonskih rigola	m	24,87
		Popravlak oštećenih rubnjaka	m	26,51
		Popravlak oštećenog opločenja dna jaraka i površina ispred ulaza i izlaza propusta	m ²	32,51
		Popravlak manjih pojedinačnih oštećenja na betonskim dijelovima propusta	m ³	189,78
		Popravlak cijevi propusta promjera 40 cm	m	155,28
		Popravlak cijevi propusta promjera 50 cm	m	164,62
		Popravlak cijevi propusta promjera 60 cm	m	174,78
		Popravlak cijevi propusta promjera 80 cm	m	194,78
		Popravlak cijevi propusta promjera 100 cm	m	251,74
		Tjemena ploča propusta, beton (pri popravku objekata za odvodnju)	m ³	150,46
		Tjemena ploča propusta, armatura (pri popravku objekata za odvodnju)	kg	2,28
		Izrada revizionog okna	kom	1.053,65
		Izrada novog slivnika	kom	372,77
		Postavljanje rubnjaka 18/24/100 cm	m	21,25
		Postavljanje rubnjaka 10/20/50 cm	m	16,44
		Postavljanje plitkih kanalisa 40/12/50 cm	m	25,61
		Postavljanje linijske rešetke na podlogu od betona	m	403,34
		Izrada glave propusta	m ³	279,98
		Izrada novog propusta promjera 40 cm	m	137,12
		Izrada novog propusta promjera 50 cm	m	144,12
		Izrada novog propusta promjera 60 cm	m	168,64
		Izrada novog propusta promjera 80 cm	m	188,64
		Izrada novog propusta promjera 100 cm	m	256,48
		Tjemena ploča propusta, beton (kod dogradnje sustava za odvodnju)	m ³	137,04
		Tjemena ploča propusta, armatura (kod dogradnje sustava za odvodnju)	kg	2,28
		Izrada rigola asfaltnom masom širine 50 cm	m	21,52
6.	Održavanje opreme ceste	Čišćenje smjerokaznog stupića	kom	0,84
		Čišćenje katadioptra	kom	0,27
		Čišćenje metalnih zaštitnih ograda	m	0,05
		Ličenje metalnih zaštitnih ograda	m ²	11,36
		Ispravljanje smjerokaznog stupića	kom	0,79
		Manji popravak metalnih zaštitnih ograda	m	15,57
		Zamjena oštećenog smjerokaznog stupića	kom	6,92
		Zamjena oštećenih dijelova metalne zaštitne ograde u bankini	m	78,64
		Zamjena oštećenih dijelova metalne zaštitne ograde u betonu	m	81,00
		Postavljanje betonske zaštitne ograde New Jersey	m	134,85
		Demontaža metalne odbojne ograde u bankini	m	20,00
		Ugradnja metalne odbojne ograde sa stupovima u bankini u duljini do 20 m po lokaciji	m	89,77
		Ugradnja metalne odbojne ograde sa stupovima u betonskoj podlozi duljine do 20 m po lokaciji	m	88,98
		Ugradnja metalne odbojne ograde vijčanom vezom u betonsku podlogu duljine do 20 m po lokaciji	m	88,81
		Čišćenje prometnog znaka	kom	2,98
		Čišćenje prometne ploče	kom	3,83
		Popravlak prometnog znaka	kom	2,98
		Popravlak prometne ploče	kom	9,12
		Zamjena prometnog znaka	kom	13,73
		Zamjena prometne ploče do 2 m ²	kom	16,77
		Zamjena prometne ploče preko 2 m ²	kom	20,58
		Nabava i ugradnja stupa prometnih znakova ili ploča	m	16,82
		Strojni iskop temeljne jame u zemljanom ili kamenom materijalu	m ³	13,15
		Izrada ili nabava i ugradnja temelja prometnih znakova ili ploča	kom	28,54
		Demontaža stupa prometnih znakova ili ploča	kom	11,44
		Nabava prometnih znakova, ploča i ogledala	kom	75,00
		Obnavljanje pune razdjelne crte širine 12 cm	m	0,36
		Obnavljanje pune razdjelne crte širine 15 cm	m	0,41
		Obnavljanje pune rubne crte širine 12 cm	m	0,36
		Obnavljanje pune rubne crte širine 15 cm	m	0,41
		Obnavljanje isprekidane razdjelne crte širine 12 cm	m	0,24
		Obnavljanje isprekidane razdjelne crte širine 15 cm	m	0,27
		Obnavljanje isprekidane rubne crte širine 12 cm	m	0,24
		Obnavljanje isprekidane rubne crte širine 15 cm	m	0,27

Redni broj	Poslovi redovitog održavanja	Opis radova redovitog održavanja	Jedinica mjere	1. svibnja 2023. – 30. travnja 2024.
	1	2	3	4
		Obnavljanje pješačkog prijelaza	m ²	3,94
		Obnavljanje pune poprečne i kose oznake	m ²	4,70
		Obnavljanje isprekidane poprečne oznake	m ²	3,94
		Obnavljanje strelica za obvezan smjer kretanja vozila	m ²	4,63
		Obnavljanje polja za usmjeravanje prometa	m ²	3,87
		Obnavljanje pojedinačnih natpisa	m ²	5,89
		Obnavljanje oznaka na prometnim površinama za posebne namjene	m ²	7,32
		Obnavljanje oznake „mjesto rezervirano za osobe s invaliditetom“	kom	15,64
		Obnavljanje mjesta za parkiranje osobnih vozila	kom	10,00
		Obnavljanje mjesta za parkiranje autobusa	kom	36,58
		Markiranje oznaka	h	15,88
		Uklanjanje manjih površina oznaka frezanjem	m ²	14,63
		Izrada oznaka dvokomponentnom hladnom plastikom	m ²	45,16
		Izrada oznaka vrućom plastikom	m ²	45,16
		Pregled svjetlosno-signalnih sustava i opreme	h	37,55
		Pregled sustava i opreme dinamičke prometne signalizacije	h	37,55
		Pregled ostalih sustava i opreme	h	37,55
		Održavanje svjetlosno-signalnih sustava i opreme	h	38,87
		Održavanje sustava i opreme dinamičke prometne signalizacije	h	38,87
		Ličenje stupova svjetlosne signalizacije i rasvjete	m ²	89,43
7.	Košnja trave i održavanje zelenila	Interventno održavanje svjetlosno-signalnih uređaja i opreme	h	59,13
		Izrada prometnih elaborata za radove održavanja	kom	150,00
		Strojna košnja trave na bankinama ili bermama	m ²	0,05
		Strojna košnja trave na pokosu nasipa i usjeka	m ²	0,04
		Ručna košnja trave	m ²	0,18
		Strojno obrezivanje grmlja, živice i šiblja	m ²	0,49
		Ručno obrezivanje grmlja, živice i šiblja	m ²	2,68
		Sječenje stabala promjera do 20 cm	kom	9,09
		Sječenje stabala promjera većeg od 20 cm	kom	47,79
		Sječenje grana promjera većeg od 10 cm	kom	3,68
8.	Održavanje cestovnih objekata	Ručno čišćenje prometnih, pješačkih i ostalih površina gornjih ploha objekata, rigola, slivnika, ležajnih klupa i ostalih prostora neposredno ispod i uz objekt s uklanjanjem raslinja	h	13,36
		Čišćenje korita vodotoka od granja i ostalog materijala koji ugrožava objekt	h	13,36
		Čišćenje drenažnih otvora, barbakana i sličnih naprava za odvodnju objekta	m	4,29
		Čišćenje dilatacije	m	1,54
		Popravci manjih oštećenja na kolniku, pješačkim stazama i ostalim površinama objekta	m ³	160,48
		Popravak sljubnica i pukotina	m	4,88
		Popravak antikorozivne zaštite na manjim dijelovima zaštitnih čeličnih ograda ili drugih čeličnih dijelova objekta	m ²	13,08
		Popravak obloženih dijelova čunja nasipa i krila objekta	m ²	4,44
		Popravak manjih pojedinačnih oštećenja na betonskim dijelovima objekta	m ³	107,88
		Popravak reški zapunjavanjem	m	3,39
		Popravak kamenog suhozida preslagivanjem	m ³	30,62
		Popravak zida od kamena	m ³	57,13
		Popravak dilatacije	m	4,40
		Popravak lokalnih oštećenja betonske površine	m ²	25,58
		Popravak dijelova metalne ograde	kg	13,64
		Izrada i postava nove metalne ograde	kg	16,52
		Obnova antikorozivne zaštite bitumenskim lakom	m ²	12,09
		Zamjena rubnjaka na objektu	m	26,02
		Zamjena oštećenog zidanog dijela objekta	m ³	143,38
		Popravak gabionskih zidova	m ³	161,67
9.	Zimska služba	Nabava, postavljanje i uklanjanje kompletnog prometnog znaka prema izvedbenom programu zimske službe	kom	48,33
		Nabava, postavljanje i uklanjanje dopunske ploče prema izvedbenom programu zimske službe	kom	24,58
		Nabava, postavljanje i uklanjanje rubnih štapova	kom	6,16
		Privremeni lokalni popravak kolnika – krpanje s hladnim smjesama (grambit)	t	222,43
		Kamion do 3,5 tone za intervencije na posipavanju i slično	h	30,44
		Kamion na čišćenju i posipavanju – komplet s plugom i posipačem	h	93,30
		Kamion ili specijalno vozilo preko 3,5 tone na posipavanju s roto posipačem	h	90,38
		Sredstvo za utovar posipnog materijala	h	39,90
		Specijalno vozilo komplet s priključcima (plugom, posipačem i bočnim odbacivačem)	h	93,19
		Traktor na čišćenju i posipavanju – komplet s priključcima (plugom i posipačem)	h	43,43
		Ostali specijalni strojevi (utovarivač, grejder i buldožer)	h	90,00
		Radna snaga	h	15,27

Redni broj	Poslovi redovitog održavanja	Opis radova redovitog održavanja	Jedinica mjere	1. svibnja 2023. – 30. travnja 2024.
	1	2	3	4
		Natrijev klorid za skladište	t	80,00
		Sol za posipavanje	t	80,00
		Kalcijev klorid	t	497,06
		Posipni materijal od kamene sitneži	m ³	18,54
		Organizacija i pripravnost kapaciteta za zimsku službu prema izvedbenom programu: fiksna naknada za stalnu pripravnost vozila, strojeva i priključaka, uključujući i radnu snagu te troškove 24 satnog dežurstva prosječnog broja cestara u pripravnosti (objedinjeni iznos za radove i usluge za koje nije moguće predvidjeti količine)		150.000,00
10.	Ostali radovi	Izrada tehničke i druge dokumentacije za radove održavanja: obuhvaća izradu jednostavnih izvedbenih projekata i prometnih elaborata za radove redovitog održavanja	kom	98,00